

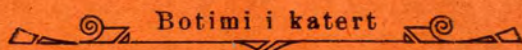
Historija Shêjte

per

Shkolla të para

të Shqypnis

E permbledhun prej D. Ndré Mjedës

Botimi i katert

Çmimi: Kor. 1.50

SHKODER

Shtypshkroja e së Paperlyemes
1928

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

AP 3
28B

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

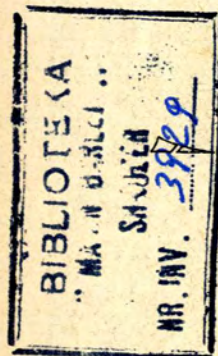
HISTORIJA SHËJTE

PER

SHKOLLA TË PARA

TË SHQYPNËS

E permblledhun prej D. Ndrë Mjedës

Botimi i katert

Shkoder
Shtypshkroja e se Paretlyemes
1928

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

LIGJA E MOÇME

1. Të krijuemit e Rruzollimit

Në fillim Perendija krijoi qiell e tokë. Toka ishte tytë endë e e pasheste; ujnat e kishin mbëlue an' e mb'anë, e ishte krejt në terr. E Perendija tha: „Kjoftë bâ drita“; e drita u bâ.

Të dyten ditë Perendija krijoi kupen e qiellës, e dau rêtë prej ujnave të tokës.

Të tretën ditë Perendija mbloodh ujnat e tokës në detna, liqëj e lumij; e tokës, mbassi e lëshoj uji, i urdhnoj me qitë gjithë farë bimësh e pëmësh; e toka u mbush me bimë e me pëmë gjithëcilla mbas farës së vet.

Të katërtën ditë krijoi diellin, hânën e byjt.

Të pësten ditë krijoi peshqit qi livrojnë nd' ujë, e shpëndtë qi fluturojnë në qiell.

Të gjashten ditë i urdhnoj tokës me qitë gjithshka ka frymë mbi faqe të sâj; e u suell e ju dha bekimin m'u ritë e m'u shtue. Mbasandej Perendija krijoi njerin me i pasë në dorë peshqit e shpëndtë gjithë shka ka frymë mbi faqe të tokës.

Të shtatën ditë Perendija pushoi prej punet e urdhnoj me e mbajtë at ditë gjithicilli njeri.

Gjith shka është në rruzollim, prej Tëzot këjet' e qândrë, prandej e ka perlim me e rruerue me gjith mend e me gjithë zêmër.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

2. Të krijuemit e nierit

I madhi Zot kúr desht me e bâ nieren tha: „t'a bâjmë nieren qi të na giájne né.“ Muer mandej do baltë toket, e ndertoj trupin e tij; mandej i lëshoj në ftyrë si frýmen e vet, do me thânë, shpírtin e lírë e të pámort, e nieri u godit. Atí nieri ja njiti Zoynë émnin Adam, qi do me thânë i goditun prej dheut, me i ra nder mënd prej shka ká dalë. Por Adami ishte i vetun; e atë herë Zotynë tha: „nuk bânë me mbetë nieri i vetun, të ja bâjmë një ndihmë në moster të vet.“ I çoj Adami një gjúmë të rëndë, e në gjúmë Zotynë i hoq një brí, e me të ndertoj gruen. Ja qiti para Adami, qi ta pámen i pelqej, e ja njiti émnin Evë, qi do me thânë: nana e gjithë të gjállvet.

E Zotynë ju dha bekimin të dyve me u shtue e me u hapë në kater anët e rrozullimit faren e vet, me u bâ të zotët e të gjithë sêndeve.

„Ndëro prinden t'ânde në daç me jetue shumë permbi dhé.“ (Deuteron. V. 16.)

3. Mkati i të parit nieri

I madhi Zot vûni Adamin e Even në një kopsht të kândshem fort, qi i thoshin: „Parrizi i tokës.“ Bimët mâ të bukurat per të páam, e pémët mâ të shishme me u hângre, atý u gjindshin.

N'at kopsht Adami e Eva ishin të lumë, pse ishin në hír të Tenzot, e Zotynë i dote porsi fmín' e vet, e i kishte begatë me gjithë të mirat.

Në mjedis të parrizit ishte një pëmë në védi, qi neper të me u da të mirët e të keqt. Zoti i tha prá Adami: „Ti ké me hângre prej gjithë pémësh, qi janë në Parriz, por mb'at pëmë, qi ásh në mjedis të Parrizit rueju se prekë, pse at ditë qi të hásh mbë të, ké me dekë.“

Djallit të mallkuem i kishte hí smirë per Adamin e Even, qi ishin tuj gëzue gjith'ato të mira, e dote me trillue ndo'j send se si me i hupë. U shí pra një ditë si gjarpën, ju avit Evës, e muer e i tha: „Pse s i hani ju kokrrat e njásaj pëmë qi ásh në mjedis të Parrizit?“

Eva i pergjegji: „Zotynë na i ká lidhë, e me bâ me i hângre, desim.“

„Jo kurr — j' a priti gjarpni — ju s keni me dekë, por keni me i giá Atij tui ditë të mirët e të keqt.“

Eva u rrëjt prej aso fjalësh, këputi pëmen e e hângri; mandej ja dha të shojt; e edhë aj e hangri.

Njashtë Adami e Eva shkapercyenë fjalën e Tenzot e u perlyenë me mkat.

4. Ndeshkimi i mkatit

Si hângerne pëmen e lidhun, Adami e Eva e pane të zezën qi kishin bâ, u kujtuenë se ishin pa reshë e prej murrjet e prej friget shkuene e u mshehne në sikkurë të Parrizit.

Por Zotynë i bâni zâ Adami e i tha: „Adam, pse e hângre kokrrën e asáj pëmë qi ta paçë lidhë?“ Adami, tui u mundue me i dalë zot védit, pergjegji: „Gruja qi më dhae per shoqe, ma prûni e une e hângra.“ „E ti si me e bâ këtë punë?“ i tha Zotynë Evës.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

„Më rrëjti gjarpni“ j' a bâni ajò.

Atëherë Zotynë mallkoj gjarpnin, e i bâni me dîtë se
nji grue do të j' a ndrydhte kryet. Kjo grue është Zoja e be-
kueme e Âma e të Lumit Jezu Krisht, Shëlbuesit t' onë.

Mbasandej i tha Evës: „Kam me grumullue mbî krye
t' ând ahte e të vështira: me dhimë të trupit ke me qitë në
dritë fëmijë të tû, e ke me kënë nen pushtedë të burrit.“

E Adamit i tha: „Kjoftë mallkue toka, per faj qi ke bâ;
s ká me të qitë tjetër veç férra e rrozga, e buken t' ânde ké
me e fitue me djersë të bállit, sa të jësh gjállë; e mbas deke
trupi i yt ká me u bâ hî e pluhun, pse pluhun ke kënë e jé.“

Mbasandej i madhi Zot i qiti Adamin e Even prej Parrî-
zit të tokës, e në derë të tij vûni per rojë nji Éjell me shpatë
flake në dorë, mos me i lânë me hî mbrëndë.

Tuj shkapercye fjalën e Tenzot Adami e Eva buerne hí-
rin e Zotit; e pa të fëmija e tyne smunden me i pelqye të
madhit Zot, e do t' i perligjen dekës e shum të vështirave kah
shpirti e kah korpi. E ky â mkati i rrjedhës, qi na të gjithë
léjmë me të,

5. Kaini e Abeli

Adami pat me Even dy djelm, Kainin e Abelin. Kaini
muer bulqësinë, e Abeli shkote me berre. Se i cilli kishin za-
kon me j' a bâ Zotit ndo' j fli; por Abeli zgjidhte kû ishte
mâ i miri nder berre të veta e ja kushtote Tenzot; e i Lumi e
pelqete dhuntin' e Abelit, por jo të Kainit, pse ishte zëmërkeq.

Kaini e shifte mirë ketë punë, e në vënd se me ecë ndrëjtë
kah Zoti, kaq dispej e qudë muer në të vllán sa prej idhnimit
s mund të çote sýt me chikjue qiellen.

E Zotynë i tha: „Kain, pse ké qudë në t' ând vëlla? A
s e ké ti vetë mëndoren me punue mbar' o mbrapshtë?“

Por Kaini nuk i vëte vesht fjalës të Zotit, e mëndime
të zeza i gufoshin në zëmër.

Nji dîtë i thotë të vëllat: „A dalim e shetisim në fushë?“
„Po dalim“ i thotë aj. Por sa u larguene pak, i këcej Abelit
syprî e e mbyti.

Mbas asáj pnnë aq të mënërshme, Zotynë i bâni zâ Kai-
nit e i tha: „Ç' u bâ yt vëllá?“ — Kaini i pergjegji: „Ç' e
di une? A kam pasë per t' a marrë në krah une t' ém vëllá?“

Por Zotynë j' a priti: „Ça ke bâ, Kain? Gjaku i t' ând
vëllá thërret gjýgj para mejet. Prandej kjosh mallkue, e ke
me shkue brue andej e këndej pa xânë vënd kerkund mbî
fëtyrë të tokës.“

E Kaini, sa' kje gjállë, shkoj tuj kerkue dhén andej e
këndej e kish bjerrë uzdaen së mûnd i falet faji qi kishte
bâ. Por kerkush s vûni dorë në të me e mbytë, pse Zotynë i
kishte vû nji shëj e leçitë mos me e preké kush.

„Mkatnorët nuk kan pagj kerkûnd: zëmë e tyne është
si deti kûr çon fortunë.“ (Isai. XLVIII, 22)

6. Të mbytunit e dheut nd' një

Pós Kainit e Abelit, Adami pat djelm e varza shumë,
e nder ta kje Seti, qi Zoti i pat falë në vënd t' Abelit, mbassi
e mbyti i vëllaj. Seti kje nieri i Zotit; e dhe basku i tij per
disa dîtë ja mbájtî ndrëjtë rrugës të Zotit; tuj e ndigjue fja-
lën e atij të Lumit.

Por aty më vonë të bit e Setit filluene me marrë e me dhënë me të bit e Kainit, e atëherë të tănë dheu u snell per s mrapshtit. .

Veç nji nieri, nder të gjithë atë të mrapshtë, nuk kishte lanë rrugen e Zotit, Noehi. Këtij nieri i tha Perëndija: „Njerzët të tănë kanë dalë jashta rruge, e une due me lëshue ujnât perbi tokë mbarë me i qitë fare. Godit ti pra per vedi nji tbânë porsî nji barkë, me hi ti e gjindja e jote; e kë me shti mbrëndë shtazë gjithë sojesh, ka dy: mashkull e fëmën; e avit edhë sâ ushqim duhet per to, pse une due me e farue dhën. “

Noehi i ndigioj fjalës të madhit Zot e punoj mbas asâj barkë njiqind e njizet vjet. Gjindja tjerë, në vënd se me këthye në mënd, j' a vëshin gazin Noehit; e s prâshin prej të zezave qi kishin nisë.

Kur kje gâdi arka e Noehit, Zotynë shperthej kater anët e qiellës e per katerdhetë dit e katerdhetë net rresht kaq shtergat' e madhe u bâ, sâ ujnât kapne majet mâ të nalta të maleve, e toka u mbyt an' e mb' anë nd' ujë.

Sa pun' e mnërshme âsht mkati mbassi Zotynë per punë të tij prishi laten e vet, nieren,

7. Noehi del prej barket

Mbassi prâni shiu, Zotynë goj nji érë të fôrtë, e ujnât nisë me shterrë. Mbas dhetë muejsh prâ, mbassi u ulne ujnât, barka e Noehit xâ maje nji malit t' Ermenis, qi i thonë Ararat; e atë herë Noehit me të shoqen e me tre të bit e vet Semin, Kamin e Jafetin duel në tokë e i bâni fli të madhit Zot, me j' u falë ndërës se i kishte pështue.

Zotynë e pelqej mbladen e Noehit e dha fjalën se aty e mbrapa nuk kishte per të çue mâ asî ujnash me farue nieren; e per pëng të kësâj bësës së ré, qiti në qiell ylberin.

Barka qi pështoj Noehin e shpîu' e tij kje shembëltira e Kishës shëjte të Jezu Krishtit, jashta së qiellës nuk kâ shëlbim. E sikur Noehi kje sunduesi i asâ barkë, t'stû Sunduesi i të gjith kështënimit âsht Papa shëjt i Romës.

8. Kulla e Babelës

Barku i Noehit kishte shkue tuj u shtue fort, aq sâ nuk ju delte me ndëj të gjithë bashkë në nji vënd, ju duhej prâ me kerkue dhëna tjera. Por perpara se m' a dâ prej shoqi

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

shojt, thanë: „Ta bájme një send për nâm në ket vënd: po mblidhena e godisim një kullë, që maja e sajë ta kapin qiellen e të jeshë ëmni i jonë brëz mbas brëzi; mbasandej të shkojmë gjithicilli kë të na bënë më mirë. I bënë punës, e kahë i grahshin sa mûjshin, bëni Zoti shëj e pështjelloj gjuhët e tyre, sá mos me u marrë vesht njëni me tjetrin; e ju desht me hjekë dorë prej aso punet e me u dá prej shoqi shojt. Gjëndja e Semit xhënë vënd n' Azí; fisi i Kamit vojt n' Afrikë, e ata të Jafetit j'u rrasne Evropës.

Madhshtorët kah mëndojnë se fitojnë nâm, gjëjnë marrë e faqe të zezë.

9. Të thirrunit e Abramit

Edhe mbassi Zotynë pat mbytë token nd'ujë, njerzit filuene me u prishë e me harrue Zotin e vertetë, aq sá dikë u dhane mbas adhrimit të diellit, të hânës, e dikush adhrote latën e dorës së vet.

Zotynë dote me zgjedhë për vëdi një popull, që t'ecte mbas fjalës së tí e ta mbate gjithmonë gjallë uzdajën në

Shelbues që i kishte prëmtue të parit nieri. Prandej suell sýt e vet përmbi Abramin, një nieri i urtë e i drejtë prej fisit të Semit, që rrite në Kaldé. Një ditë prá i madhi Zot muer e i tha: „Del e nisni prej dheut t'ând e shko në Kanan, vënd që une kam me t'a dhënë në dorë t'ý e fisit t'ând, brëz mbas brëzi, e ju keni me e zotnue.“ Prej njëkësaj fjalës së Tenzot atij dheut atý e mbrapa i mbet ëmni: *Dheu i premtuem*.

Abrami me të shpejtë i ndigioj zânit të Tenzot, la gjak e gjini e sá tokë pat, e me Saren të shogën, e me Lotin të birin e të vëllat, u nis e shkoj mb'at dhé, që i pat urdhnuë Zotynë. Atý i madhi Zot i dha bekimin e vet; e kaq ká me u shtue, i tha, barku i jyt sá hyj janë në qiell e sá rânë ká bregu i detit.

Për shëj të njëkësaj besës që Zotynë lidhi me Abramin, i urdhnoj me i pergjakë (me i bënë synet) të teten ditë mbas të lémit gjith sa mashkuj kishin me lé prej si e prej brëzit të tí.

Ky zakon i të pergjakunit edhe sot mbahet prej Çfatnish, e kje shemelltyra e Pagzimit shëjt, që themeloj Jezun Krishti.

Abrami pat fé të nxetë, e prandej i pelqej Tenzot.

10. Abrami bân fí Isakun

Zotynë i kishte pasë thënë Abramit se do të bëhej baba i një shumicës së madhe djelmsh, nipash e sternipash; por gjithnjë Abrami nuk kishte fëmijë, e madje ishte i shtyrë në mot bukur mirë.

Një ditë Abrami kishte dalë e rrite në prak të derës; kúr i vënë tre shtegtarë (ishin tre ëjje me fëtyrë nieri). Abrami ju çohet në kamë e me buzë në gaz ju del para e ju thotë: „Mirë se ju ka prú Zoti, urdhnoni me hjekë keq të shpija e ëme.“ Ju këthej buk e ju bëni ndërrë sa mujt. Para se me u nisë, ai që u dukte më i pari ndër ta, i tha Abramit: „Mot, këso kohe, jotë shoqe Sara ka me pasë një djalë.“

Në krye të vjetës, njashtu si i pat thënë ai, e u Isaku, e me të ju knaq zëmra prindës së shkrëtë.

Si filloj me u rritë Izaku, Zotynë, me provë fën e ndigiesen e Abramit, i tha një ditë: „Tërrr atë gímë fëmijë që

BIBLIOTEKË PUBLIKE
"MARIN BARLETA"
SHKODER (2018)

kë, e në një mal që kam me të kalxue une ma bân fîi mue. “Abrami s bânî fjalë aspak, por muer djalin, i ngarkoj në shpinë drûtë që duheshin për zjarr, e u nis me bâ vullëndesen e Tenzot.

Tuj shkue rrugës i thotë Izaku: „ Babë, na drût’ e zjarmin i kena, por therorja kû â? “ Abrami i thotë: „ Morë bîr, Zotynë ka me e gjetë vetë. “

Si mbrine mb’ atë vënd që dote Zotynë, Abrami i shkar-koj drût Izakut, i bânî turrë, mandej muer e lidhi mbi ta djalin, e hoq thiken me e pré me ja bâ fîi të madhit Zot.

Por sa çoj krahin me i rá Isakut, briti një Ëjëll prej qielli: „ Abram, Abram, mos e çart djalin t’and, se mjaft e njofta fën t’ande. “

Abrami u ndal, e tuj çue sÿt pau në njën’ anë një dash, që ishte ngatrrue për brinash në një morriz, e muer e j’a bânî fîi Tenzot në vënd të djalit të vet.

Abrami e Izaku janë shembëlltyra e Jezu Krishtit. Edhë Jezu Krishti me krygje në krah duel në mal të Kalvarit e dha vetëvëdin me na shpërbye në.

11. Esau e Jakobi

Isaku pat prei Rebeket dy binjokë, Esaun e Jakobin. Esau duel i fuqishëm e kapi bulqësin, Jakobi, djalë i butë, sillej neper shpî e j’a kândte mâ fort me ruejt baktin. Nji ditë Jakobi kishte zî për vëdi do thjerrë, kûr ja mbërrinë prej fushet i vëllaj Esau, fikë ûnit, e i thotë Jakobit: „ Ma ep edhë mue një kashatë, se mbeta krejt. “ Jakobi j’a priti: „ Une me hângre po të nap, por mâ lësho ti parin t’ande, që të bje pse ké lé mâ i pari. “ Esau, shterngue prej ûjet, s pat kah me j’a mbajtë, e i tha të vëllat: „ Të pastë mbetë tÿ pariya; edhë qe besa nuk të perzihem mâ. “ Hângri e piu e s e shtini në kujdes punen që bânî.

Por pariya e fëmijës atëbotë kishte bekime shumë me vëdi; e kûr erdh koha ata bekime i muer prej t’et Jakobi. Si u kujtue Esau, u bâ me plasë e britte në kupë të qiellës e thote: „ Por mos dektë ém atë, se s lâ pá mbytë t’ëm vëllá. “ Me i pështue rrezikut ju desht Jakobit me ikë te lalat e vet. Atÿ edhë u martue e mbas njizet vjetsh këthej prap në shpî me gîa shumë, lopë e qe e berre e rrogarë e baba i dymbëdhetë djelmvet.

12. Të bijt e Jakobit

Në dymbëdhetë djelm, që pat Jakobi, nâ i urti e mâ i miri nder ta kje Zefi; prandej i ati e datë permby tjerë e kishte pré një petk të bukur lara lara.

Vëllaznit ja kishin smirë atë petk; e muernë mbnin edhë mâ fort në Zefin pse Zefi i kallxoj babës një punë të keqe që kishin bâ të vëllaznit; e një herë kallxoj edhe do ândrra që kishte pá e datë se doshin me tÿnë se lû ditë të gjith do të ju shtroshin atij e aj do të shte mbatë shpîn. Prandej kurr s flitshin me të me të mirë.

Një herë të bijt e Jakobit kishin çue berret në një vënd pak të largë e rrishin me ta; Zefi ishte ndejë në shpî me baben. Baba, prej dishirit me ditë si ishte djelm, çoj Zefin me shkue me i pá e me ardat mbatandej me i kallxue si ishin me shëndet e si i kishin punt.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARILETI"
SHKODER (2018)

Si e páne per së largu të vëllaznit, j'a bane shoqi shojt:
„Qe po vjen aj i ándrravet: ta mbýsim e të shofin a po i
dalin ándrrat.“

Por vëllau i madhi, Rubeni j' u vù vëllazneve mos me e
bà atë të zezë; e „mâ mirë — tha — qitnie në ketë ubel.“
Mëndja e tij ishte me ardhë aj vetë mâ hera e me e xjerrë
prej andej.

Edhë vëllaznit i indigiune e e qitne në një ubel qì nuk kishte
ujë. Mâ vonë duelne atý pari do tregtarë, qì shkoshin në Misir;
u ndreqne me ta e ju shitne Zefin njizet copë pare argjanti.

Ishte puna tash me ja mshehë ketë mbrapshtí babës;
shka bane prá? Muerne petkun e Zefit, prene një edh, e e
bane me gjak at petk e j' a prùene t' et, tuj dnesë e tuj thanë
se një bish' e eger kishte hãngrë Zefin e vogel.

Jakobit, tuj pá at petk të pergjakun, j' u sbperthye vaji,
shkju petkat e veta prej idhnimit e s mund të xëte vënd
kerkúnd.

Edhë Jezu Krishti kje trathtue prej vëllazneve të vet,
qì jena na, deshë petkash e shitë anmiqve të tij.

13. Zefi në Misir

Tregtarët qì blene Zefin si mbrinë në Misir, j' a shitne
Putifarit, të parit të djelmve qì shkoshin mbas Rregjit.

E Zefi nuk j' u shmång punës kurrsesi e i sherbete atij
Zotní gjith sá mâ mirë mùjte. Aq sá Putifari, tuj e pá bes-
nik e të xetë per punë, i lëshoj në dorë shpín mbarë.

Por nuk ngiati shumë e e shoqja e Putifarit i shpifi Zefit
njí punë të zezë, qì Zefi nuk e kishte bà; e gjithnji e kapne
Zefin e e futne në burg.

Por i madhi Zot nuk e lëshoj doret. I pari i burgut, tuj
e pá aq t' urtë, muer me e dashtë, e i la në dorë sundimin
e atyne qì ishin në burg. Kúr çoj Zoti e dy mkâmbisit e truesës
të rregjit, qì ishin edhë atà në burg, pane ka 'j ánderr; e
të dyve Zefi ju kallxoj shka doshin me thanë ato ándrra;
njénit i tha se mbas trí ditsh do t' a xjerrte rregji prej bur-
gut e do t' a vëte në kãmë qì kish perpara; tjetrit i tha se
mbas trí ditsh kishin me e vjerrë.

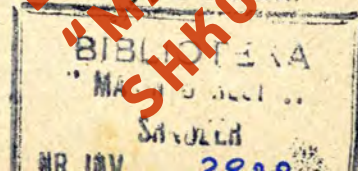
Si ju tha Zefi njashtú ju duel pûna.

14. Zefi nëkambsi i mbretit në Misir

Rregji Faraoni kishte pá dy ándra. Ju duk një herë si
me pá se po delshin prej lumit Nil shtatë lopë të mëda e të
májme e kullotshin bregut t' ujit; mâ hera duelne shtatë lopë
të këqija e të tháta e ju kyene atyne tjerave e i perpinë.

Ándrra tjetër ishte kënë njikjo. Prej një kallit të grúnit
pá se kishin dalë shtatë kallxë të mbushur; por mbas tyne
duelne shtatë kallxë të thátë e të gëzë, e t' aruene atà
të parët.

Këto ándrra e trémne fort mbretin, ani prá mbloodh
gjithë dijetarët e vet, por kurrash s'ja dite ndim këtyne
ándrrave. Atëherë i rá në mënd per Zefin nëkambsit të mbre-
tit, e i foli per të. Edhë Faraoni çoi e e thirr.

Kúr ja prûne Zefin krajli i kallxoj per fîll e per pë shka kishte pá ânderr. E Zefi i tha: „I madhi Zot me këto ândrra do me i bâ me dijtë rregjit shka ká në mend me bâ. Shtatë lopët e mājme e shtatë kallxit e mbushun donë me thânë se kan me ardhë shtatë vjet të mira qi ká me falë Zoti gjith-shka; shtatë lopët e tháta e shtatë kallxit e tytë shënjojnë shtatë vjet tjera qi ká me u bâ zí e madhe. Të gjëjnë prá krajli nji nieri të kênun qi në vjet të mira të mledhin drithë sá kû të mundet e ta ruejnë per vjet të këqija.“

I pelqej krajlit mësimi i Zefit e me 'j herë ja preu mëndja se nji nieri mâ t'urtë e mëndtár se Zefin s kishte kû me e marrë, e prandej e zgodh per ketë punë. E veshi me rroba si veshej aj vetë, e vûni në nji qerr të bukur e e she-titi neper gytet tuj britë kasneci: „qe Veqili i krajlit e Pështuesi i dheut.“

Mbas të vrântit duel dielli: mbas gjithë aso provësh sá fort e rriti Zotynë Zefin. Kúr do Zoti me pështue nji nieri, kerkush s mund ta presë.

15. Vëllaznit e Zefit në Misir

Si pat thânë Zefi atëbotë, njashtû u bâ: erdhne vjetët e mira e mandej edhë vjetët e zís. Edhë shpija e Jakobit rá ngusht per buk.

Prandej Jakobi ju tha të bijve: „Kam ndie se në Misir ká drithë mjaft: shkoni prá e bleni mos të desim ûnit.“ Të bijt bâne gadi thasët e mushqit e u nisne.

Zefi tuk i pá të vëllaznit i njofti, por atâ nuk u kujtuene per të; edhë aj desht me i lânë në terr njiherë, e muer me folë me ta si me gjind të huej e të panjoftun e ju tha: „Kah vini ju?“ Të vëllaznit i pergjegjne: „Na jena prej dheut Kanaan, e na ká prû nevoja e bukës.“ — „Jo, jo,“ — ja bâni Zefi — „ju jeni spiuj e keni ardhë me blé fjalë e me shitë vëndin.“

„Jo, per jetë t'ande,“ i thane të vëllaznit „nuk jena spiuj, por njerz zabunqarë: jena dymbëdhëtë vëllazen e kena nji babë plak, qi na ka çue me blé drithë per shpí. Vëllan mâ i vogli ndëj në shpí me baben; nji tjetër nuk â má....“

„Në kjoftë se pernjimend jeni njerz të pagitë — ju priti Zefi — njëni jush le të rrinë pëng këtë, tjerët të ngarkojnë drithin e të shkojnë në shpí, mbasandej le të vînë me at vëllán mâ të voglin.“

Edhë atâ ju shtruene fjalës së tij; ndëj pëng Simeoni, per fjalë qi kishin dhânë, e tjerët muerne kah shpija.

Tuj shkarkue mushqit, u bindne kah gjetne në grytë të thasve paret qi kishin pasë lá per drithë.

I kallxuene Jakobit të tâna punët gjithë si ish, e plak shkreta mjaft u mundue mos me e lânë me shkue Beniamin, qi e dote si driten e sýve; por s pat kah me j'a mbotë, e mbassi i hîne dorxânë vëllaznit tjerë se per të gjallë s kishin per ta lëshue kurr, e la me shkue.

Por i shterngoj me kthye paret, qi kishin gjetë ndër thasë, e me ja hânger zëmren Sundhtarit të Misir, tuj i çue dhuntí çá ishte mâ mirë në dhë të tyre.

Gjâja do të shkojnë te zoti: gjâja e haje nuk çon, por rrëxon.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

16. Beniamini në Misir

U nisne persëri të bijt e Jakobit me shkue me blé drithë në Misir, e me i çue Sunduesit t' atij dheut vëllan e vogel Beniaminin.

Sa muer vesht Zefi se të vëllaznit kishin mbërrë e kishin prû me vedi edhë Beniaminin, i tha veqilit të shpís me ju bâ ndérë, e aj vetë ju duel e i pveti: „A mujttë? A e keni gjallë endë plakun baben t' uej? Si â me shëndet?“ — „Shëndosh e mirë prej Zotit,“ — ja pritne atà.

Mbasandej tuj ju avitë Beniaminit: „A ky — tha — âsht vëllau i juej mâ i vogli, qi kena pasë xânë në gojë? Kjofsh békue, bír.“ E me të shpejtë u vodh prej andej e hini në një ânë tjeter pse s ishte i zoti me pritë lotët qi i delshin prej mâllit.

Si i shkoj aj hov erdh prap nder ta, i vûni në truesë (sofer) bashkë e ju këthej buk sâ mâ mirë; e nëkamsve ju tha me i vû para Beniaminit pësë herë mâ shum se tjerëve. Dote me pá palë a i kishin smirë vëllaznit.

Urëdhnoj me ju mbushë thasët me drithë e me ju shtí prap mbrëndë paret, qi kishin prû; e në thes të Beniaminit bâni me shtí putirin e argjantë, qi pite aj vetë me të.

Si u bâne gadi, djelmt e Jakobit ju falne ndérës atij Sunduesit, per gjithë ato të mira qi ju kishte bâ, i muerne kâmbë e dorë e u nisne.

Por sâ shtegtuene tek sâ, Zefi ju vûni në shpinë një nieri tuj ngâ; e si i xûni ju briti me idhnim: „Shka kjoftë se puna e juej? kaq faqe zez paskeni kënë sâ me vjedhë putirin e zotnís s' êm.“

Ata të shkretët u guditne e u perbetuene per kaq e khâ e se nuk dim gjâ per at fjalë. Edhë i thâne: „Në kjoftë se kush nesh ka marrë putirin, atij qi t' i gjindet, i shkoftë gjaku giobë, e na të tânë kena me kënë robtë e tu.“

Shkarkuene barrët, çilne thasët, e mâ së mbrâmit në thes të Beniaminit gjetne putirin.

„Perendija na ndeshkon per ndo 'j faj qi kena bâ — ja priti Juda — qe se jena robtë e tu.“ E këthyene të tânë turrë mos me lânë vetun Beniaminin.

Zefi tuj pá sâ mirë nuk e lëshoshin shoqi shojnë e si i ndjeu edhë se baba i tyne kishte me plasë prej idhnimit me bâ me ndalë Beniaminin, s mujt me u mbájtë mâ, e „Une jam Zefi i juej — briti — mos u mjeroni,“ e i muer ngrykë të tânë ka një ka një, tuj ju folë fjalë t' âmblla.

Mandej „Shpejtoni — ju tha — me shkue te shpija, e thoni babës se Zefi âsht gjallë endë, e të pret këtë me gjith rob.

Vëllaznit nuk i ngiatne tortë mâ, e shpejtuene me shkue kah shpija e me i çue babës së vet atë lajm.

Vëllaznit do të duen shoqi shojnë, në daçin me pasë mirë e me gazmue prinden.

17. Shpija e Jakobit në Misir

Jakobi si ndjeu se Zefi ishte gjallë endë, e se e pritte në Misir, u bâ në shënd sâ s thohet, e: „Due me shkue — tha — me pá djalín t' êm perpara se me mbyllë sýt.“

U nis prá me rob e me robí, shtatëdhëtë vetë, e muer rugen e Misirit.

Kur i kallxuene Zefit se ishte tuj ardhë i jati, i duel perpara, e të ndeshmen në të e muer ngrykë tuj e kjá me lot per faqe prej mállit. Edhë Jakobi çoj zânë e tha: „Nuk po pritoj me dekë tash qi pásh Zefin t'ém.“

Mbasandej Zefi shkoj me baben e vet te mbreti Faraoni e mbreti e priti me ndërë të madhe, e i fali per të e per bark të tij dhén Gessen; qí â vëndi mã i miri në të tânë Misirin.

Jakobi rrënoj edhë shtatëmbëdhjetë vjet; e, perpara se me dekë, mblodh djelmt e vet i la lirë e bekue, e ju porositi me e shti në dhé bri vorreve të parvet, në Kanaan; e diq.

Barku i tij qi u dâne dymbëdhjetë lagjesh, u shtuene aq fort sá mbushne krejt vëndin qi ju kishin shënjue.

Prandej anasit filluen me i drashtë, e krajlat e Misirit ja nisne me i mårre neper kâmbë e kaq fort i randoshin me mûnd, sá shumë vetë diqshin. Por nuk ju mbastoj kaq, e nji asl krajlash urdhnoj me i mbytë nd'ujë sá fëmijë mashkuj lëshin prej sish; puna e tij me qitë faref ródin e tyne.

Por i madhi Zot e mbate mënd fjalën, qi i kishte dhânë Abramit, e nuk e lëshoj doret popullin e vet; por kúr ju duk koha, çoj nji nieri me e pështue.

Fjala e Zotit nuk hupë kurr, e lumë kush pështetet në të.

18. Mojsehi

Nji grues, qi i thoshin Jakobët, i kishte falë Zoti nji djalë të bukur per bind; e mbassi si punote zëmra me e mbytë nd'ujë, u mundue me e rritë tinës pá e ditë kush.

Por mbas tre mnejsh e pau se nuk mund ta mshehte mã; prandej muer nji shpórtë zungthash, e leu mbrendë e jashtë me sere (zyft), qiti mrendë djalín e vet e e vûni nder do kallama, qi ishin bregut të Nilít. La mandej nji cucë të veten qi i thoshin Mrí, me ndëj' e me ruejtë si po del puna.

Kúr ja mbërrín e bija e Faraonit me u lá në lum; i shkuene sýt me 'j herë te aj fëmijë aq i bukur, e ju dhimt.

Atëherë duel Mrija e i tha: „Në daç, o zojë, po shkoj e thërras nji grue Israelajsh me mårre e me rritë ket fëmijë.“

„Ani mire“ ja bâni e bija e krajlit; e cuca shkoj me vrap e thirri nânen e vet. E e bija e Faraonit i tha grues:

„Merre ket fëmij' e ma rrit; e shka të jétë per të lá lype prej mejet.“

Njishtë pështoj aj fëmijë kúr e âma ja çoj së bijës së Faraonit, ajò ja njiti êmnin Mojseh, qi do me thânë i *pshtuem prej ujit*. E rriti edhë në derë të vet e e mbájti si me e pasë djalë.

Mojsehi mbassi u rrit doth, filloj me pá shka hiqshin vëllaznit e tij Israelajt, e i kjate zëmra. Nji ditë pau nji Misiras tuj rrahë nji Israelaj, e i erdh shpirti me dalë, aq sá s mund u prit, e e vrau.

Per ketë punë ju desht me ikë prej Misirit, e me shkue në Madian, te nji prift qi i thoshin Jetro. Jetroja e priti si â mã mirë e i dha per grue nji vajzë të vet.

Shka bâhet paudhë, sidomos me të vorfen, lypë gjýgj në qiell; e nji ditë i madhi Zot s' e lën pá e çue në vënd.

19. Mojsehi pështon Israelajt prej robnijs të Misirit

Ishin kapë katerdhjet vjet ç se Mojsehi ishte tuj ndëj me Jetron; kúr nji ditë, tuj kullotë berret bri malit t'Oreb, pau nji çubë ferra qi kishin marrë flakë e s mbaroshin kurr së ndezunit.

U çudit prej këso mrekullijet, e bâni me ju avitë. Por prej asaj flakës shungulloj nji zâ tuj thânë: „Mojseh, Mojseh, mos u huell: dathu perpara, pse toka qi po shklet âsht tokë shëjtë: Une jam Zoti Perendija i babës s'yt, i Abramit, i Isakut, i Jakobit, qi po të flas.“

Mojsehi mbëloj fëtyren prej ndërimit. E Zotynë prap i tha: „Kam pá të zezat qi â tuj hjekë popullin t'ém në Misir, e kam me të çue tý me e xjerrë prej así vëndit e me ju pri në vend të parve të vet.“

Mojsehi u mundue me i pështue këso zyrës kaq të madhe, tuj thânë se ishte i zoti i gjithë këso punë. Por Zotynë e trimnoj e i tha se une kam me ta një të doren; i dha ehë nji shkop qi do të bâte mrekullí të mëdhâ, sá me e mujtë zëmren guri të Faraonit.

Me ecë mbas fjalës së madhit Zoti Mojsi bashkë me të vëllán Aronin, i duel para Faraonit, e prej anës së madhit Zoti i urdhnoj me i lânë me dalë Israelajt.

Por kraji i patenzonë s ju vû urdhnit të Tenzot. Atë-herë Mojsëhi suell permbl Misir dhetë provë të rrehta, qi ju thonë *shplakët e Misirit*.

Nji herë ndërroj në gjak ujin e Nilit; mbasandej mbëloj vëndin mbarë me bretkoca e me nji mori flangrash e mush-kajash qi s i epshin afat nierit të gjallë. Perftoj mbandej miza të merziqme fort, e grëtha të rrezikshem; suell nji dergjë baktish, e mullaq të ndyetë në gjind; mâ hera zhgrehi nji breshen kokrrë madh qi rrënoj gjithshka; duelne n' e mbram kacaleca të pánjehun, e nji terr i madh e mbëloj token per trí dit rresht.

Por as këto provë nuk ja këthyene mënden Faraonit; e Zotynë randoj doren e vet edhë mâ fort: çoj Zotynë e mbyti gjithshka kje fëmij' i parë, tuj xânë ffill në Faraonin e deri në mâ të mbramin rob të Misirit, e gjithshka ishte pjell' e parë nder bakti të tyne.

Ngurrimi në mkat randon doren e Tenzot mbí mkatnorë. Zotynë ásht gádi me e falë atë qi pëndohet pernjimënd e i bje nder kâmbë.

20. Të nisunit e Israelajvet prej Misirit: të dalunit neper dët të kuq

Prej mjesnate Èjlli i Tenzot u nl e mbyti gjith ata qi thamë perpara, pá pështue kerkush veç Israelajt. Nji váj e nji gjâmë e pashoqe u ndiete nder gjithë shpija t' atij dheut; e Faraoni, pá pritë me dalë drita, çoj e thirri Mojsëhin e A-ronin, e ju tha m' u nisë sá mâ parë me gjithë popull. E gjashtëqind mijë vetë, sá bâheshin Israelajt, pá njuhë grát, pleqt e fmijt, desht Zoti e duelne prej Misirit, kû kishin pasë xânë vënd 215 vjet.

Kah shkoshin udhës, ju prite, me ju kallxue rrugen, nji shtyllë, qi ditën ju pritte diellin, e naten ju bâte dritë.

Por sá mbërrine Israelajt në breg të Dëtit të Kuq. Faraoni u pëndue se i lëshoj e ju vû mbrija me sá ushtri at, me i xânë e me i këthye në Misir.

Israelajt kurr mâ ngusht se njifshin vëdin; per ball dëti, në shpinë ushtrijs e Faraonit, kerkund shkoshin kah me ja mbájtë. Atë herë u suellin kâmbë i madh Zoti e i lypne

ndihmë; Mojshehi i rá me shkop détit, e déti u çil andej e këndeje e uji mbet si avullí në dý anët, aq sá të tănë populli duel pá u dath' e pá u lagë kâmbësh.

Edhe Misirasit kujtuene se po dalin si Israelajt mbas tÿne; por sá kaluene Israelajt, u mbyll déti pernjiherë e i perpini Misirasit të tănë.

Atëherë Mojshehi me gjith popull ja nisi kângës, me ju falë ndërës të madhit Zot e me levdue pushteden e tij.

Kurgjâ në shekull s mund t' i kundershtojna Tenzot; t' i shtrohena prá me pervújtni.

21. Israelajt në shkretí

Israelajt mbassí dueline Dëtin e Kuq bine në një shkretí, kû, sá do me dhânë, s gjíndeje as buk me hangrë as ujë me pí.

Por Zotynë nuk i harroj : mbas të lutunave të Mojshehit lëshoj n'at vënd një rê shkurtash, sá me u ngi gjithë se si aj popull i madh; ambelcoj edhe ujin e njelmë të shkretís, e bâni me dalë prej shkâmbit një gurrë si një lum.

Bâni edhe një mrekullí tjetër : për gjithë nâdje mbëlote token me një sënd si breshen t' ímtë, qí kúr hahej vite si me hângërë miell e mjalte. Të paren herë qí e páne Israelajt at gjâsënd, ja bâshin shoqi shojt : „Man hu,“ qí do me thânë : shka âsht këjo ? E prej andej atij ushqimit i mbet émni Manë.

Gjithëcilla shpí mblidhte n' e nâdje sá i duhej me hângërë atë ditë dëri në mbamje, se mâ shum nuk rrënote ; veç n' e Prënde mbëlidhshin për dý dit, pse nuk bite n' e Shtunde.

Por populli sprâte tuj e fye të madhin Zot, herë tuj u ankue e tuj vû gojë mbë të, herë mbë Mojshehin ; prandej shumë herë ju desht Tenzot me rândue doren e vet mbi ta.

Edhë na kena të mira shumë prej Tenzot ; të ja vëmë mënden prá mos me i dalë beset, mos të këthehet mbi né idh-nimi i tij.

22. Zotynë nep Urdhnimet e veta në mal te Sinaj.

Ishin bâ katerdhetë e shtatë dit prej ditet qí Israelajt kishin dalë prej Misirit ; e atëherë kishin xânë vënd rrânxë malit të Sinaj. Zotynë foli prep me Mojshehin e urdhnoj me njinue gjithë populli, burr' e grue, e me u pastrue për trí dit, persë do të shifshin madhnín e Atij të lumit.

Të pësten ditë nâdje filloj me u trândë e me qitë tym mali, e neper vetima e bumbullima, u ndie zâni i Tenzot qí tha :

1. Une jam Zoti i yt : tjetër Zot mos të kesh e mos t' a-dhrojsh pós mejet.
2. Mos e merr émni e Tenzot neper gojë kot.
3. Shëjtnò ditën dile e ditën festë.
4. Ndëro prinden t' ânde në daç me jetue shumë në dhé.
5. Mos vra.
6. Mos kurvno.
7. Mos vidh.
8. Mos bân dishmí në rrënë.
9. Mos lakmò nierin e huti për të req.
10. Mos lakmò kurr një lënd e qurr një lëshë të huejen.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Këto urdhnime Zotynë ja ká shkrua në zëmrë gjithëcillit nieri; por, mbassi aj popull i kishte qitë në harresë, i leqiti me aq madhni në mal të Sinaj, e ja dha të shkrueme Mojsehit në dy rrasa.

Populli, frigue prej asaj mrekullijet, bertiti të tanë mbarë: „Kena me mbájtë gjithshka na ká urdhnuë i madhi Zot:“

Zotynë ká thënë: „I lumi aj qi mëndon nat'e ditë per urdhnime të Tenzot: ká me u knëllë, si një pëmë e vüeme në tokë të mirë, bregut të një ujit.

23.a Israelajt të pábesë: viçi i arit

Mbassi leqiti urdhnimet e veta, Zotynë muer Moisehin në mal të Sinaj, me e mësue shka do të mbáte aj popull kah ana e ndërimit e t'adhrimit të tij; e e ndali me védi katerdhetë dit.

Gjindja u lodhne mâ tuj pritë, e thoshin se do të këtë dekë Moisehi qi s u duk mâ, e e bânë perdhûni Aronin me ndertue një viç ari, me i bâ fli atij, si kishin pá se bâshin

Misirasit. E si hângre e pîne mir' e mirë, filluene me këcye e me u terbue si kombet e pafë.

Mojsehi u ul prej malit, e si pau atë mbrapshti, i këcej idhnim i madh, shkrepit per tokë rrasat e Urdhnimevet, cop-toj viçin arit, e, me shëpatë në dorë, shperdan atë popull, tuj mbytë njatà qi mujt me xanë.

Por prap i lypit mëshirë të madhit Zot per faj, qi kishin bâ atà të pábesë; e Zoti i fali, e i dha prap Urdhnimet të shkrueme në dy rrasa.

Kúr Moisehi i duel perpara popullit me rrasa të ligjës në dorë, kaq fort shndritte fëtyra e tij sa kerkush s mujte me ja ngulë sýt.

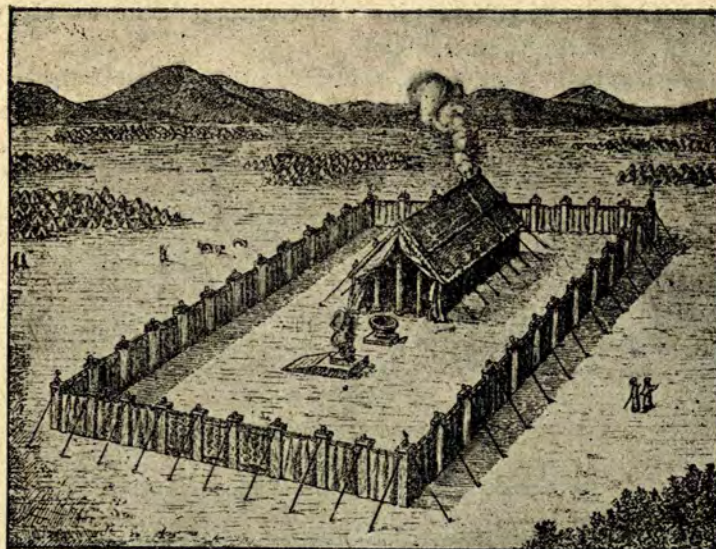

Gjith fajet xânë fill në zëmrë, e nuk páhet me vepra një punë qi s ta ka lakmue perpara zëmrë.

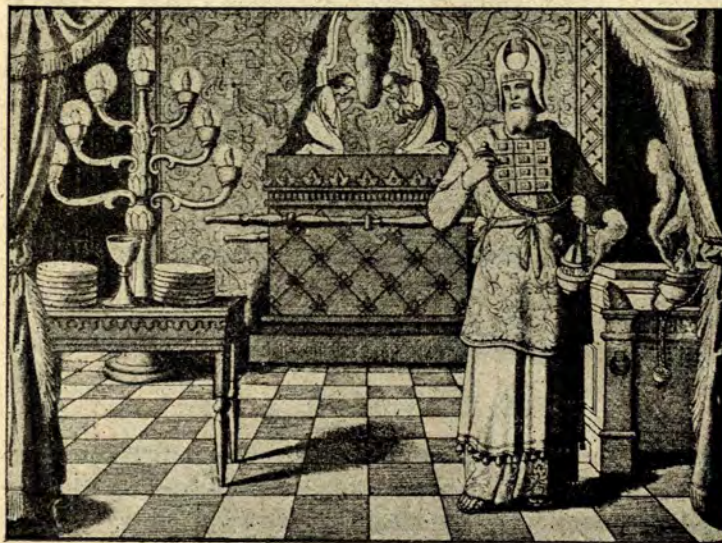
23.b Tabernakulli e Arken

Atý tu rrânxë malit Moisehi, per urdhen të Tenzot e mas shestimeve të tija, ndertoi Tabernakullin e Arken.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Tabernakulli ishte një shatorre e madhe në gjasë të një templit që ngrehej në mjedis të larmës, kur u ndalshin Ebreit.

E Arka ishte drunit të kushtueshem fort, veshun mbrëndë e jashtë me ar të kulluem krejt: në të kiene shti rrasat e ligjës, një anë me manë të shkretës e thupra e lulzueme e Aronit.

Shum herë Hebreat atje në shkretë, tui murmurue kundra Mojsehit e kundra Zotit, i meritueve vedit ndeshkime të fortë. Nder këto njehen gjarpit, që kù bájshin varrë, digjeshin si zjerm, e ja muerne jeten shumë kuej; por edhe shumë kush u pëndue e tui u sjellë e tui shikue prej një gjarpit të tuçit, që Mojsehi kishte çue nelt më një hù e dâte si kryq, i psitoj rrezikut. Vertyti i këtë shënjit ishte shymtym e vertyti që do të kishte Krygja Shëjte me i shëndoshë varrët e matit.

24. Israelajt prap të pabesë shka i gjet

Israelajt edhe pse s gabuene në tui admue idhuit, fyene se fyene të madhin Zot shumë nduersi.

Mojsehi kishte çue dhënë vetë me pà si ishte aj dhë që ju kishte prëmtue Zotynë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Edhë atà shkuene e vezhguene gjithshka. Me i kallxue popullit të vet sá bási ishte ajò tokë, muerne një shermend hardhiqe me do vile kaq te mëdhá e kaq të ránda, sa me zi me i bájtë dy vetë. Por per punë t'atij kómbit qí ishte mb'at dhé, thane se janë gjind kaq të mëdhaj per shtat e kaq të rreptë, qí s mund ju delte kush, e me u kapë me ta ishte gjithnji si me dashtë me sharrue me sý çilë.

Tuj ndie këto fjalë populli muer me kjá e me dnesë e me folë keq per të madhin Zot e per Mojshehin, se kú na paskeni qitë; e kjenë edhë tuj mbytë me gur Josuehin e Kalebin, qí u mundoshin me pajtue dhén tuj thánë se Zotynë áshat má i fortë se kush do tjetër.

Per ket faj Zotynë i la Israelajt me u sjellë per katerdhjetë vjet neper shkretí, e u betue se kurrnji asish qí kishin dalë prej Misirit, s kishin per të hí n'at dhé pós Josuehit e Kalebit.

Vetë Mojshehi s mujt me hí, perse një ditë Zotynë i tha me i rá shkop një shkâmbit me xjerrë ujë prej si; por Mojshehin, tuj pá se aj popull i delte fjalet ór' e ças Tenzot, e la zëmra per një herë se nuk do të delte ujë.

Mojshehi diq në báll të dheut të prëmtuem, e të tănë Israelajt e kjane e i bane gjâmë per tridhetë dit.

Veç féja na bán me hí mb'atë lumní qí Zotynë na ká prëmtne.

25. Josuehi i prin popullit të Tenzot në dhé të prëmtuem

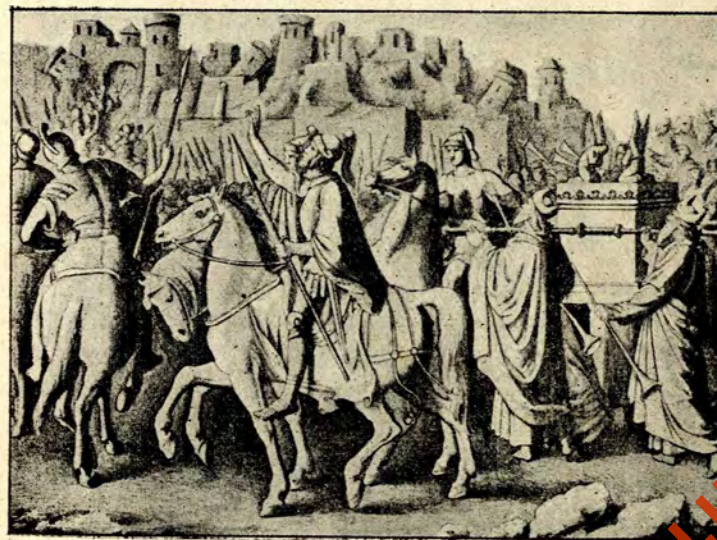
Fati me shti Israelajt në dhé të prëmtueme i qilloy Josuehit, qí Mojshehi kishte lánë në kâmbë të vet.

I madhi Zot i urdhnoj me shtierë Jordanin, e Josuehi nisi perpara Priftnit me Arkë shëjte (qí kishte mbrënde rrasat e ligjës, një anë me Manë e Shkopin e Aronit qí kishte pasë çilë) e mb'atë ças uji i atij lumit ju rras malit e i bání vánë popullit të Tenzot.

Si duerne ujin lutne Pashkët e hângreëne buk prej kores t'atij dheut; mbasandej sýne Jerikun.

Gjyteti i Jerikut ishte i fórt sá s ká má, e i rrethuem anë mb'anë me mure, qí s ishte punë me j'u avitë kush, josë me i këcye syprí.

Por Zotynë i tha Josuehit me ju sjellë rreth murit t'atij gjytetit per gjashtë dit, ka 'j herë në ditë, me ketë rënd: me pri pikë së parit ushtriya, mandej Priftnit me Arkë e mbas Arket populli mbarë pá armë; por të shtaten ditë me ju sjellë gjytetit shtatë herë rresht, Prittniya tuj ju rá trumpe-tave e populli tuj britë në kupë të qiellës.

Si tha Zotynë njashtu bání Josuehi, e të shtaten ditë, tuj u sjellë të mbramen herë, muret e gjytetit u shkatërruene prej temelit e gjyteti rá në dorë; e Israelajt i dhane zëmin, e shka gjetne mbrëndë i prene të madh e të vogël.

Josuehi mandej muer edhë gjytete t'era, tuj lutue dhé pá prâ: e një ditë, qí kishte ngrehë luntë me pësë krajla bashkë, qí ishin tuj i qindrue buk mirë, me mujtë me i thye, ndali diellin me zgiatë ditën.

Dielli u ndal per bind, e Israelajt i thyere në të tana anët ushtrít mizore.

Njishtë me lufta e trimni Josuehi u bâ i zoti i gjithë atij dheut, qi Zotynë ja kishte prëmtue popullit t'Israelit; mbasandej ju dau dymbëdhetë barqeve: ju porositi me ja mbajtë besen të naltit Zot e diq njiqind e dhetë vjeç.

Josuehi kje shemeltira e Jezu Krishtit, qi hapi në katter anët e rruzollimit dymbëdhetë Apostujt e vet, me gadhnjye gjithë token qi pat shperblye me gjak të vet.

26. Gedeoni

Por Israelajt edhë mbassi xunë vënd në dhé të prëmtuem, nuk j'a mbátnë besen Tenzot si duhej.

Prandej Zotynë hera herë ju lëshote në qafë kómbe t'afra, me i mundue e me i shkelë; por kúr u pëndoshin e këtheshin prej si, i pështote tuj ju çue do njerz të kënun e të vjefshem qi ju thonë: *Plegët o Gjygtarët e Israelit.*

I permëndun nder ta kje Gedeoni. — Israelajt kishin ra nden pushtedë të Madjanorvet. I madhi Zot i tha Gedeonit: „Shko e pështo popullin t'and“.

„Per jetë t'ande — i tha Gedeoni — kah kam me e pështue une? Shpija e ëme është e mbramja shpi e barkut të Manasit, e une i mbrami i gjithë shpís“.

„Une jam me tý, e ti ké me i mujtë Madjanorët si me këndë një nieri i vetun“.

Gedeoni qiti kushtimin; mblodh tridhet e dy mijë vetë me armë, e u nis me i rá anmikut. Por Zotynë i tha: „Ushtrí të madhe ké me védi: janë teper, se bân e krenohen, se dishka jena. Dáj veç treqind vetë, njatà qi, të dalmen përro-nin, kanë me pí ujë me shëplakë të dorës, pa xanë vënd, mos me u hutue“.

Gedeoni muer atà treqind vetë; i dha gjithëcillit ka një trumpetë e një shtamë me një dritë mbrëndë, e ju tha qi shka të më shifni tuj bâ mue, bâní edhë ju.

Në pikë të mjesnatës ju rá në zjarm anmiqve, i krisi trumpetës, thej shtamen e, tuj perdredhë driten, qi kishte në dorë, bertiti: „Shëpata e Zotit e e Gedeonit“.

Ashtë ja bâne edhë atà triqind burra pernjiherë; e anmikut, xanë në gjumë pá pritë e pá kujtue, i hini tutë aq e madhe qi u lëshue turr e vrap me ikë, e neper at terr vranë e coptuene shoqi shojnë.

Gedeoni njikëso doret thej ushtrín e Madjanorvet, e pështoj popullin e vet.

Bashkimi e uzdaja në Zotin ká fuqí má fort se shumica.

27. Sampsoni

Nji tjetër herë Israelajt ishin tuj bjekë keq fort prej Filistejve; por Zotyn edhë atëherë çoj me i pështue një nieri qi thoshin Sampson.

Sampsoni kishte në trup të vet një fuqí të pashoqe kerkund. I rí endë, me pasë hasë mbë ndo 'j harushë o luâ, qi ju turrshin me e hânger, Sampsoni ju këcete syri e i shkyete me duer. Mbassi u rrit, hini edhë aj në luftë me Filistej, e me një fulqi gomarit mbyti një mijë Filistej. Nji herë e xunenë e e lidhnë me hekura; por Sampsoni këputi hekurat si të kënkëshin një pé lini; mandej hoq prej vëndit dyerët e qytetit, i muer në krah e i çoj mâje një malit qi ishte atý afer.

Fuqija e tij ishte në flokë, qi, se kishte le, nuk i kishte qethë as rrue kurr. Per të zezë të vet, Sampsoni i diftoj këtë punë një grues prej Filistejsh; këjo një ditë i preu flokët Sampsonit në gjumë, e Filisteit qi e kishin rrethue, e kapën pá kurr farë kundershimit, pse nuk kishte fuqí má. Atëherë i xuernë sýt e e qitne në burg nder hekura.

Sampsoni e pau të zezen, qi bâní; e, si pluene me ju rritë flokët e me i ardhë fuqija e shtatit, qilloy në një festë qi kishin Filistejt, ku ishin mbledhe gjind shpín. Atëherë i thotë një fëmijës qi e merrte per doret: „Avtmë të shtyllat, se due me u pështetë një grimë“. Si vojtë atò shtyllat, qi mbájshin të tânë shpín, ju lut Zotit me dhânë atë fuqí qi kishte dikúr; rroku të dyja shtyllat e i trandi tuj britë: „Le të des Sampsoni me gjith Filistej!“ Në mbrëndë shpija e me Sampsonin mbetne trí mijë vetë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Edhë Sampsoni është shembeltyra e Jezu Krishtit, qi tuj dekë vetë në krygjë, thej fuqin e fërrit e na pështoj prej robnije të djallit të mallkuem.

28. Samueli

Eli, i pari i priftnis s' atëhershme, kishte dy djelm: njënit i thoshin Ofni e tjetrit Finees; të dy të pa Tenzonë, e qi pruejshin popullin prej sherbimit të Zotit, me punë të mbrapshta të veta.

I jati i qortote i shuemi, por nuk i shterngote si duhej.

Prandej i madhi Zot i bân me dijtë Elit se do të bâte provë mbi djelmt e tij, e do të zgjidhte një tjetër mbarshtues mâ besnik.

N' ato dit sherbete në kishë një fëmijë, qi i thoshin Samuel, e qi e ama, qýsh të vogel ja kishte kushtue Tenzot; e ky fëmijë flëte ngiet Tabernakullit.

Një natë Zotynë i bân zâ Samuelit në gjumë e i kallxoj shka do të bâte mbi Elin e mbë shpí të tij.

Nuk ngiati shumë e duelne të tana atò fjalë. Krisi lufta me Filistej, e Israelajt u thyenë krejt.

Xuernë atëherë Arken shëjte me ju dalë para anmiqve me të, me uzdajë se do t' i këthete mbarë. Por prap u thyenë: Arka shëjte rá në dorë t'anmikut e mâ se tridhetë mījë Israelaj mbetne në luftë, e me ta edhë dy të bijt e Elit Ofni e Finees.

Eli ishte ndëjë në karrigë në derë të Kishës, e sá i erdh ky lajm i zí u trand prej idhnimit, e tuj u rrëxue permbrapa, këputi arrçin e qafës e diq.

Ne kambë të tij u vûe Samueli, qi pajtoj të naltin Zot, e Zoti ja njeti doren e xuer Arken, shtroj anmiqtë, e i suell pagjë per shumë dit popullit të vet.

29. Jobi

a) Provët e Jobit kah gjâja

Në dhé t' Idumës ishte një nieri i pasun fort, qi i thoshin Job: ky drote Zotin e shkote dréjtë në të tâna punët.

Zotynë desht me na dhânë në këtë nieri një pasqyrë durimi e mos kûnd.

Një ditë duelne para Tenzot Ëjët qi sjellen në sherbim të këtij shekullit; e me ta duel edhë i mallkuemi. „Kû je kënë?“ i tha Zotynë këtij. „Kam shetitë dhén“ j' a bân aj.

„Po a ma ké pá kûnd sherbëtorin t' ém Jobin, qi s e ká shoqin per urtí e të pershpírshem?“ — „P' aj po“ — ja priti i mallkuemi —, mbassi i ké dhânë të mbaren në të tâna punët, nuk â vështírë me të sherbye. Por preke një herë në gjâ, e padë a rri aq urtë sá ká ndëjë“. „Po mirë,“ i tha Zoti: „bân si të duesh mbë gjâ qi ká, por në trup të tij mos vên dorë“.

Jobi kishte të vetët shtatë djelm e tri varza; kishte edhë shtatë mīj kokrra dele, trí mīj oqe, pesqind perde qé, e pës-qind tjera gjelle e shtázë bacrë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Nji ditë qi të tănë, vëllazen e motra, ishin në gostë te vëllau i pari, ja mbrrinë nji nieri e i thotë Jobit: „ Kan ardhë cubat Sabej e të kanë rá pré; kanë marrë mushq e qé e kanë vrá pudarët; e veç une pështova me të prûe fjalë“. Pá mbarue mirë ky, ja mbrrinë nji tjeter e i thotë: „ Ka rá prej qielle nji zjerm i madh e t' i ká bâ hi e pluhun dele e barí“. Sa ngiati fjala e vjen nji tjeter e thotë: „ Kanë ardhë Kaldej me armë e të kanë grabitë devet, e sherbtorët t' i kanë mbytë të gjithë“. S kishte mbarue mirë endë ky e vjen nji fjalë edhë mâ e zezë. „ Shndosh vetë, se fëmiya e tu kanë mbarue: tuj hângrë buk te djali i madh, u çue nji duhmë e rrebtë, lufti shpín në kater anët, e e shtroj per tokë; e shpija xû mbrëndë gjithë sá kjenë atý, e veç une pështova me të prû ketë të zezen fjalë“.

Jobi në gjithë këto provë nuk u idhnue e nuk vâni gojë në punë të Zotit; tjeter gjâ s tha veç: „ Zoti i ká falë e Zoti i ká marrë: émni i Zotit kjoftë bekue“.

b) Provët e Jobit në trup të vet

Duel prap para Zotit i mallkuemi, e Zoti e pveti: „ Si po të shkon puna me Jobin? A e pae se nuk i rrëshqiti kurr nji fjalë e keqe e kerkûnd nuk gabo. „ E djalli ja priti: „ Dý duer per nji krye: të tănë gjânë e shkrinë nieri, me pështue vëdin; por preke nji herë në trup e shif a të levdon mâ ashtû“. E Zoti: „ Po mirë tek e kè, bân shka të duesh në të, por shpírtin mos ja merr.“ *buk*

Atëherë djalli i lëshoj Jobit nji dergjë si nji gerbulë e ç në shuell të kambës e deri në mâje të krës shtati i tij u bâ nji varrë plot me krýmba; e kaq qelbej sa kerkush s mund ta durote afer. E Jobit ju desht me dalë prej shpije e me ndëjë mâje nji plehit. Me shue ndo pak zjermín e varrvet, i kruete me nji copë rrashtë e mblidhte qelbin qi i kullote gjithë kah. As mbas kësaj provë kaq të rreptë Jobi nuk u disprue, e gjithë nji me uzdajë në të madhit Zot, thote: „ Une e dij se Zotynë ká me më shperblye e ditën e mbrame kam me u njallë prej dheut e persrí kam me u veshë me lëkurë t' ême e kam me pá Zotin t' êm“.

Njishtë Jobi nuk hini në mkat, e të mallkuemit i shkoj prova huq me faqe të zezë.

Jobi na mëson se Zotynë nuk çon të vështirat veç fajtorve; por shum herë rândon doren e vet edhë permbi njerz të mirë, me i provue e me i bâ mâ të mirë.

30. Jobi mkâmbet persrí

Kishte shkue gádi nji vjetë qýsh se Jobin e kishte kapë ajò e zezë, e e bájte me nji pagjë të pashoqe; kur ju dhimt mâ të madhit Zot. I çoj prá persëri shëndedin e trupit, i fali djelm e varza e i dha gjâ dý herë aq sá kishte pasë perpara. Me atë pagjë e me atò të mira Jobi rrënoj edhe njiqind e katerdhetë vjet e pau në votrë të vet nipa e sternipa deri në të katertin brëz, e mandej vû kryet e diq.

Jobi kje nji shembeltyrë e thekshme e Jezu Krishtit qi psoj gjithë atò mundime pá kurr farë ankimi, si nji kij kúr e qethë barija.

31. Sauli rregj

Samueli ishte plakë mâ, e nuk kishte gjâ djelm per kah urtija. Nji ditë i duerne para krénët e Izraelit e i thanë: Ti po e shef vetë se nuk e ké të giatë, e se nuk ké kënd per dobí prei brëzit tand; prandej na zgjidh nji rregj me na sundue e qi të na prijnë në luftë, si e kanë të tanë bota. Samuelit i erdh keq kah ndieu se Israeli nuk dote mâ per rregj vetem të madhin Zot, e u këshillue me të Lumin si me ja bâ. E Zotynë i tha: „ Mbassi s po më donë per rregj mu, qi i kam pshtue prej Misirit, çoju dishírin në vënd“. Por Samueli kishte ngelë kè me zgiedh per Rregj. Zotynë nji dite i tha: „ Neser këso kohet tesh të çoj nji nieri prei fisit të Beniaminit; atë ké me lye per rregj, e ai ká me e pshtue popallin t' êm prej thojvet të Filistejvet“.

Njënit prei fisit të Beniaminit i kishin tretë gomarët, e i thotë Saulit, djalit të vet me dalë a me i kerkue. Sauli kerkoi posht' e perpjetë per kerkun s mund t' i diktoi. Atë-

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARTIN BARRALI"
SHKODER (2018)

herë rrogtari i tij i thotë: „Këtû afer është një Profetë që gjithmonë dalin fjalët e tij; po shkojme prapa e po e pvesim për punë t' onë“. Sâ hîne n' atë vënd, në mâ të parin ndeshje në Samuelin; e Zotynë i tha këtij në vesh: „Qe ai që të paqë thanë dje“. Samueli i priti mirë, i muer te shpija, e ju shtroj buk, tuj i vû në krye të vëndit. Si çuene truesen, u njit nëlt me Saulin; xuer vojonicen e e lyu për rregj. Mandej mldh të tanë popullin e Izraelit, e ju tha: „Mbassî nuk keni dashtë për rregj t' uej Zotin që u kâ pshtue prej robuîs së Misirasve, po zgjedhim një rregj për jû“. Qiti short në dy-mbëdhëtë fiset e Izraelit, e râ shorti në fis të Beniaminit; qiti prep short në këtë fis, gjinî për gjinî, e i râ Saulit.

Samueli atëherë u suell kab populli, e u tha: „Qe çfarë rregjit u dha Zotynë, që s' i gjindet shoqi nder të tanë jû“. Sauli ishte një burrë i bâshem, e aq i giatë, që i kalote të gjith, prej supit të krahve e perpjetë. E të tanë populli, kûr e pâne, britne: „Rrnoftë rregji!“

32. Zotynë hjek dorë prej Saulit

Sauli, si u bâ rregj, zgodh prej Izraelit trî mijë ushtarë; dý mijë i mbâjti me védi, e një mijë ja lëshoj Jonatës, të birit. Ky, me 'j herë u râ Filistejvet, e prishi nokten e tyne që rrite në Gabá; e gjith populli u gëzue për këtë punë. Por Filistejtë ngrehne një ushtrî të madhe, e e msylene popullin e Izraelit; e këta, prej friget, muerne malet e u mbshehne neper shpella. Atý pritne shtatë dit, si ju kishte thanë Samueli; por Samueli nuk u duk. Sauli, i shternguem prej popullit me hî në luftë, muer me i bâ vetë flin Tenzot, që t' i shkote lufta mbarë. Si e kushtoi atë flî, ja behi Samueli; e tui pá se rregji kishte bâ një punë që s i prekte atij, i tha: „Ti ké punue marrishtë, e ké prishë urdhnin e Tenzot; prandej mbretinija e jote s kâ me ngiatë mbas dekës s' ate; Zotynë kâ zgjedhë një tjetrë për këtë kambë“.

Nji tjetrë herë Samueli prej anës së Tenzot i urdhnoi Saulit me shkue kundra Amalekasvet, e me shqymë gjytetin e tyne; e me i mbyttë të tanë sâ ishin, burra e grá, të mdhaj

e të vogjel; e mos me ju lanë me pshtue kurrnji sënd, as nieri as shtázë. Sauli e msyeni Amalekun, preu mbë shpatë sâ ishin; veç fali rregjin e tyne, e ndali berret mâ të mirat, e stolín e tij. Zotynë u idhnue pse nuk e ndigioi Sauli, e i urdhnoj Samuelit me shkue në Betlem, në shpí të një farë Izajt, e me lyë për rregj njatë që do t' i kalxote ai vetë.

Shkoi Samueli e i tha Izajt: „A ké ndoj djalë?“ — „E kâ Zoti, ja priti ai. E profeta: „M' i qit pra kâ një kâ një“. E Izaj i qiti perpara me rënd shtatë djelm e parë; por për kurrnjë nuk i tha Zotynë Samuelit me e lyë. Atëherë Samueli i thotë Izajt: „A s ké mâ djelm?“ — „Po është edhe mâ i vogli që shkon me berre,“ ja priti i jati. — „Çoni e ma merrni“ urdhnoi Samueli; e sâ erdh e lyu me voj, e e shpurguroi për rregj. Këtij djalit i thoshin David.

33. Vigani Goli

Filistejt, të thyemun andej e këndej prej Izraelajvet, mblodhne një ushtrî të madhe kundra tyne; edhe Sauli duel me ushtrî të vet. Nder Filistej ishte një vigá, i giatë shtatë

kútë e një pllamë; kishte mbí krye një kësulë hekurit e në parzem një parzmore leskra leskra të rëndë ¹⁾ 71 kilo; kerçikët njeshë me dysllekë tûgit, e një squt tûgit i prote shtatin. Në dorë mbate një patershanë me një dorçë të trashë gádi sá një shul pelhuret, e mâja e hekurit ishte rëndë 600 sikli d. m. th. kilogram 8.520. Ky katerdhetë dit rresht, nádje e mbrámje, ju delte për báll Izraelajvet, e i shpotitte me fjalë tui thanë: „Kush ásh t'nder jú bír s'ámet, qí më del fyta fyt, le të vínë.“ Mbandej ju báte: „A i shifni qénat qí bájnë se s'po ndijnë, pse nuk i lén tuta?“ E shkote tui hahatë védi me védi.

Me ushtrí të Saulit kishin vojtë edhë tre vllazen të Davidit e i jati e çoj një ditë me i pá. Sá rrite me ushtrí, po del prep Golija me atë fjalët e veta. Davidi, tui e ndie, u zémruë, e ju tha atyne burrave: „Kush ásh ky Filisté i pátenzonë, qí guxon me shá kështú ushtrinat e Zotit të qiellës? Shka i nepni atij qí i del për báll? pse une njitesh po ja fali sorrave e bishëvet të malit.

34. Davidi mûn viganin Goli

Këto fjalë i shkuene në vesh Saulit, e çoi e e thirri; por, si e pau i tha: „Hiq, morë bír; shka do m' u kape ti me atë vigá? Ti jé camerdhok edhë, e ai ásh mësue në luftë qysh i vogel.“ Por Davidi ja priti: „Mos kí fé friget, o Rregj, se njaj Zot qí më ká pshtuë sá e sá herë prei gojës së luájvet, e prei kthetravet të harusbavet, ai ka me më pshtue edhë prei këtij luftimit. Se pse luáj e harusha, t' u ngiattë jeta, ká shkye njiky camerdhok, e me thoj të vet ju ká xjerrë girgilâcin jashtë.“ E Sauli: „Paj mirë, prá; hajt e Zoti të priftë mbarë.“

Davidi me atë shkopin e vet, qí mbate gjithmonë, rá në një përruë; zgodh pësë guraleca të lmuëtë në záll, e i futi në strajcë të bukës qí kishte krah e qafë, e me bahe në dorë u fillue kah Golija. Viganit, tek e pau, shperthei në gaz, e i tha: „A kujton se jam një qên, qí po më del para me shkop në dorë? eja, eja — se po shef edhë ti shëmtim me sý.“

¹⁾ 5000 sikli = 71 kg.

E Davidi ja priti: „Ti jé vesh' e mbathë, e i armatisun sá kurnji ushtár tjetrë; por une po të dal n' êmen të Perëndís t' ushtrívet.“ Vuni një así guralecash në bahe, e perdrodh disá herë n' ajr, i dha, e i rá viganit në lule të ballit. Ai u tund andej e këndej; por s' e mbájtne kambët, e rá lmuç në tokë. Atëherë Davidi u turr mbë të, u xuer shpaten prei

kllefít, e i shkurttoi kryet. Filistejt, tui pá se mbet ai në viganit, ju hini lepuri në bark, e u vûne në t' ikun, kush mûjti mâ shpejt.

Ushtria e Izraelit u kthye atëherë në vënd të vet, e Davidi mbas Saulit, mbë njënen dorë shpaten e mbë jeren kryet e prém të Golís, hini në gjytet; e të tanë popullí kishte dalë me i pritë me shënd e gazmënd; e varzat, tui ngreh valle, këndoshin: „Sauli vrau një mijë e Davidí dhjetë mijë.“ Saulit i hini smirë për ketë punë, e me e lorgue Davidin prei vedit, e bâni të parë permblíni mijë vetë; e kështú ky pat me marrë e me dhanë me popull.

„Zotyñë poshtnon madhshorët, e rritë e madhnon të pervâjtít.“

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2013)

35. Davidi rregj

Zotynë kishte hjekë dorë prei Saulit, edhë kishte ardhë koha që i Lumi kish caktue me xanë Davidi kamben e tij. Filistejt e mësyene prep popullin e Izraelit, e kaq me shumicë e furë i rane, sá e thyene e e vûne ne t' ikun. Të tre të bijt e Saulit mbetne në luftë, e Sauli vetë u varru. E tui drashtë se po e xanë me dorë anmiqt, muer shpaten e tui e pshtetë per tokë i shate me parzem majes që t' i delte anë mb'anë; por s mûjte me i mëshue aq fort. Prandej i tha njënit që qilloi aty nget: „Në kjosh burrë, më këce sypr e mshom, që të mbaroi pá më xane gjállë Filistejt;“ e ai i mshoi sá kû mûjti, e Sauli diq.

Si diq Sauli, fisi i Judës lyu Davidin per rregj të vet, e mâ vonë u bashkuene me të të gjitha fiset e Izraelit. Davidi me'j herë u vû me dëlirë vëndin prei të huejvet e me zgja rregjinin e vet. Boi prei Rruzalemit Jebujejt, që rrishin në të; perzûni Filistejt prei Betlemit; shtroi Moabitët e rregjin e Sabës e të Sirjes, e e shtëyni pushteden e vet dëri n' Idumë.

Kûr e shtroi të tanë vëndit e forcoi pagjen an' e mb'anë në rregjin të vet, qiti shesten me i ndertue të madhit Zot një kishë të madhnueshme, e mblodh landë të madhe per të. Por Zotynë per gojet të profetës Natan i tha: „Kishen skë me ma goditë ti, pse jë nieri gjakut, por yt bîr Salomoni, që ká me ardhë mbas tejet.“

„Davidi sngrehte luftë as s msyete anmiqt pá lypë ndimen e Tenzot; e per gjithshka i ecte mbarë, ju falte nderës gjithmonë atij të Lumit.“

36. Faji i Davidit

Davidi që kishte shtroue gjith atò anmiq e zotnue gjith atò dhëna, nuk kje i zoti me zotnue vetvëdin, e rá në dy faje të mëdhá. U kap per një grue që ishte e shoqja e një kapidanit t' ushtrís, që thoshin Urí, e desht me e marrë vetë per grue. Prandej i urdhnoi të Parit t' Ushtrís, me e

vû Urín në báll të luftës, kû hovi i anmiqvet ishte mâ i fortë, me uzdajë se ashtu do të jítte në luftë; edhë ashtu ndodhi; e Davidi e muer atë grue per fat të vet. I madhi Zot u zëmruue fort per ket kob që bâni Davidi, e i çoi profeten Natan, me ja shkrepë nder sý shëmtimin që kishte bâ. Profeta Natan vojt një ditë fill te Davidi, e i thotë: „Në një vënd ishin dy vetë: njëni i pasun e tjetri skamnuer. Këtij të pasunit i erdh një mik, me gjith se kishte berre sá uji, me e gostitë mikun, çoi e grabiti delen e skamnórit; që s kishte tjetër mbas shpirtit, e e dote aq fort sá flëte me të e e ruetë si me e pasë bijë.“ Davidi si e ndieu, muer dispjek të madh kundra atij te pasunit, e i tha profetës: „Pasha, kjoftë levdue Zoti, ai nieri do grí.“ Por Natan ja priti: „Ai nieri jë ti vetë, o rregj.“

Davidit ju çilne sýt; pau të zezen që kishte bâ, rrfeti mkatin e vet, e kjau me lot per faje, e, sa kje gjallë, nuk ju hoq mëndjet kurr, si kalxon ai vetë mb'atë kangë, që i thonë *Miserere*.

Të tallunit ásht burrimi i gjith mkateve.

37. Salomoni

Davidi diq shtatëdhjetë vjeç e kje vorruue në Ruzalem. Para se me deké mblodh krénët e Izraelit, Parín e ushtrís e të bijt e vet, e ju tha se me kënë rregj në kâmbë të tij kishte zgjedhë djalín e vet Salomonin. „Mban'ja besen Tenzot“ ju tha, „mbani urdhnimet që na ká dhanë, e Zotynë i Lumi ká me ju dhanë ndimen e vet, e ju keni me zotnue gjithmonë këto vënde. E ti o bîr,“ i tha Salomoni, „mbasi i madhi Zot të ká zgjedhë me i ndertue kishen që nata she-njue une, trimnou e mos len gjá mangut per bukuri e madhi të shpís së Tenzot.“

Salomoni ishte edhë i rí kûr hyri n' atë kâmbë, por uzdajen e vet e kishte vû në të madhin Zot. Një natë ju duk nd' anderr Zotynë e i tha: „Lyp shka të duesh, se anë kam me ta dhanë.“ Salomoni lypí djen e nntin me rá të miren e të keqen, e me ja bâ popullit të vet si të jëtë e drejta.

„E une“ i tha Zotynë „apo t'ap dije e urtí sá s' e ká pasë kush perpara tejet, as s ká me e pasë mbas tashit. E mbassí lype dije e urtí, e jo gjá e máll, e nam në shekull, une kam me t'i fale të gjitha këto sênde, e jetë të giatë, në mbájsh urdhnimet e mija.“

Edhë i Lumi Jezu Krisht na thotë n' Unjíl: „Kerkoni mâ parë rregjinín e Tenzot, se të gjitha sêndet tjera kanë me ju shtue.“

38. Dija e drejtsija e Salomonit.

Aq e madhe ishte dija e urtija e Salomonit, sá me 'j herë i vojt zâni nder vënde mâ të lergta; e mbreten e paranikë e gjind të dijshe vishin prei së lergut me ndie fjalët e tija e me i lypë këshíll. Nder tjerë erdh me e pá me dbuntíua të kushtueshme edhë rregjinesha Saba. E tui pá urtín e gjikimevet të tija, gjân e mallin qi i kishte falë Zoti, aq fort u bind, sá s mujt m'u pritë e i tha: „Kam ndie fjalë të mëdha per dije e madhní tande sá mos me ju xanë besë; por tesh qi po vroj me sý të mí, e po ndíj me veshë të mí, po e shof se as per gjysë s ja kan giá gjindja punës si ásh; shka do qi të thonë goja e nierit se kumbë kurr dijen e madhnín tande.“

Nji ditë i duelne para në gjýgi dý grá, e rregji ju thotë: „Çankim keni?“ Njêna muer e tha: „Une e këjo, flëshim bashkë nji natë, e të dyja kishim ka 'j fëmijë per gjiut. Këjo paska xanë naten djalin e vet e e paska mbytë páhíri; mandej kênka çue e më paska marrë fëmijnë t'ém, e shti mue të vetin dekun. Kúr u çova me natë me i dhanë gí fëmijës, me trishtim u kujtova se fëmija kishte dekë. Prita sá duel drita, e tui e kundruë mirë në dritë e páshë se nuk ishte djali i ém, por i sáj; e ajo ma kishte vjedhë mue. Por këjo i bje mohit e mundohet me më marrë djalin t'ém.“ „E ti shka thue, ja bâni Salamoni tjetres. Këjo u shprishte në bé se fëmija ishte i sáj, e se ajo e kishte xanë e mbytë të vetin.

Atëherë Salomoni ju thotë të vetve: „Merrni e çanue per gjysë fëmijnë, njênen gjysë nepa'ja njênës, e tjetren tje-

tres.“ Por grueja, qi ishte pernjimend nana e fëmijës, u dridh kah ndieu at urdhun, e briti: „Jo, per jetë tande, epja mâ mirë shëndosh asáj, se me e coptue ashtú njomen t'ême.“ E tjetra ja priti: „Jo, jo, as mue as tý, por le të dahet per gjysë si urdhnoj Rregji.“ Atëherë Salomoni dha vendimin: „Fëmija i do dhanë asáj qi i dhimbet, pse ajo ásh pernjimend nana e tij.“

„Kush pshtetet mbë Zotin, e fiton ndimen e tij shkon gjithmonë rugës së drejtë.“

39. Salomoni nderton Kishen e Tenzot

Puna mâ e madhnueshme qi bâni Salomoni, kje Tempulli i Zotit të vertetë, qi bindte të gjitha kombet e botës. Aq kje shumica e puntorve e t'argatve, e visaret e mëdhá qi i

pat lânë Davidi sá gjith këjo mrekulli nderteset kje krye mbrenda shtatë vjetve. Ky tempull dahei t' pjesë h. E para ishte të himit, vëndi kú rrishin priftinjtë e dyta: vëndi shëjt kú ngrehei nji kandil i madh krejt arit; e treta Shëjtnorja,

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

qi dahei prei vëndit shëjt me një koltrinë të mëndashtë të qendisun me gjith farë të nryemesh e me ár. Muret e Shëjtnores ishin árit të kulluet, e me ár ishin mblue edhe dy Kerubijt qi me krabë të vet i báshin hije Arkës të Besës, qi rrite mjedis të Shëjtnores. Në ket pjesë s mund të hlte veç se Kryepriifti, në do kohë të caktueme të ditës; e një herë në vjetë hite me brohorí të madhe per shperblimin madhnuer.

Si u mbarue Kisha Salomoni rá permbyz e i tha të madhit Zot: „O Perendí, tý nuk mund të xânë qiella e toka, e si ká me të xânë këjo grimë ndertesë qi të kam ngrehë une!“ E Zotynë i pergjegji: „Per në shkoshi gjithmonë mbas urdhnimeve të mija, e mos adhrosi idhujt, sýt e mí e zëmra e ume s ka m' u dá kurr prei kësáj Kishë.“

40. Roboami

Mbas dekës të Salomonit, hypi në shkamb të tij i biri, Roboami. Por populli i Izraelit, lodhë prei pagesave të rânda qi ju kishte vû i ati Salomoni, çuene të parët e vet me ju lutë qi t' i lécote gjith atò pagesa; e Roboami ju tha: „Eni sot trí dit, e kam me ju dhanë të gjegjun.“ Edhë populli s bâni fjalë e shkoi.

Roboami mblodh me j herë urtín qi kishte pasë i ati, e i pveti shka t' i tham popullit. E pleqt i thane: „Në fillojsh qýsh tesh me ju hangrë zëmren, tui i marrë me të mirë e tui ju kqyrë mjerimet qi i rândojnë, ké me i pasë gjithmonë të tûtë, e s kan me të dalë doret.“ Por Roboamit nuk ju dukne gjá fjalët e pleqve, e çoi e mblodh disá të rí, shokë të vet, m' u këshillue me ta. Edhë ata i thane: „Në hijsh me ndigieue qýsh tesh fjalët e popullit, kanë me ta marrë doren me j herë e s ké me mujtë me i sundue; por bje mbë ta.“ Të treten ditë u mblodhne prep krénët; e Roboami ju tha: „Ëm atë ju ká vû në qafë një zgjedhë të rândë, por une kam me jau rândue edhe má fort; ai ju ká rrahë mbë hû, e une kam me ju shprishë në gerhanë.“

Atëherë fiset e Izraelit, tui pá se rregji nuk ju vûni vesh fjalve të tyne, i thane Roboamit: „Ani prá ti këqyre punen

tande, se né s na duhet gjá shpija e Davidit, e sundojmë védin.“ Kështá dhëtë fiset e Izraelit u dâne në védi, e ngrehne Rregjinín e Izraelit.

Së parit Roboami ndoq rrugen e Zotit, por mandej u perçudnue sá me shkue mbas adhrimit t' idhujve. Prandej Zotynë çoi rregjin e Misirit, Sesakun, qi me ushtrí të madhe i rá dheut të Judës, e pushtoi Ruzalemin e plaçkiti visarin e Kishës e të Rregjit. Por prep i mëshírshmi Zot u zbut prei pëndesës të popullit, e nuk la me hupë Rregjinija e Judës.

RREGJINIJA E IZRAELIT

41. Jeroboami rregj i Izraelit

Jeroboami, niëri i zoti, ishte kënë në sherbim të Salomonit, si tager-mbledhës në fis të Zefit. Ky má fort se tjetër kush germoi popullin me shkue e m' u ankue te Roboami per pagesa të rânda e angari qi u kishte vû Salomoni; e kúr u dâné dhëtë fiset e Izraelit prej Roboamit, këtë zgodhne per rregj të vet.

Jeroboami kje nieri i pátenzonë, e të pátenzonë kjenë të gjith tjerët qi erdhne mbas tij. E bâne popullin e Izraelit me i sjellë shpinen Zotit të vertetë, e m' u dhanë mbas idhujsh.

Por má i páshpírt se të gjith kje Akabi. Ky muer per grue Jezabelen të bijnë e Rregjit të Sidonasve, idhujtare qi kúr erdh prei shpís së t' et, pruni me védi idhujt qi adhrosin Sidonasit, e ju ngrehi tempuj në Samarí, kryegjytet e rregjinís s' Izraelit; e mbytte profetët qi predikoshin rundra idhujve. Pòs mbrapshtíve tjera, rregji Akab kje edhe rmyes. Afer palatit të vet, ishte një vëneshtë e një farë Nabotit; rregji ja lypi me pare, por ai s dote me e shitë. Atëherë Akabi i shtyem edhe prei së shoqes, qiti e e mbytti me gur Nabotin e i rrmeu vëneshten. Por u çue profeta Illija e i tha prei anës së Tenzot: „Mba vesht, o i pátenzonë; shi njatë ku kanë lpi qëtë gjakun e Nabotit, kanë me lpi edhe tandin; e afer murevet të Jezraelit kanë me e shkye qëtë e me e perpi trupin e s' ate shoqe.“ E s' tha Illija ashtu ndodhi.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARILET"
SHKODER (2013)

42. Illija profetë

Illija kje më i permënduni nder Profetë qi kjenë në kohë të rregjinit s' Izraelit.

Nji ditë i del para Akabit e i thotë: „Ta dijsb, o rregj, se as shí as voesë ská me e njomë token per sá vjet, déri sá të due une.“ E, me pshtue prei furís s' Akabit, iku e vojt në shkretí, ku ushqej me buk qi i bite nji korb, e pite ujët e nji kronit qi shkote atý pari.

Kishin kalue trí vjet thátine, e zia e bukës kishte farue gjith atë popull, kúr Illija vojt per së rí te Akabi, e i tha: „Mblidh popullin e Izraelit e të tanë profetës e Bálit në maje të Karmelit.“ Edhë Akabi i mblodh. Si u pshtuell populli, u hùll Illija e u tha: „Ju po shifni, o popull, se prej Profetësh së Tentot s' kam mbetë veç se une; e profetët e Bálit janë katerqind e pësëdhetë. A e bájme nji punë? Katerqind e pësëdhetë profetët e Bálit të marrin nji ká; ta presin e ta vënë mbí'j turrë drúesh, pá i dhanë zjerm. Edhë une po marrë nji ká, po e báj fli; po e vë mbí'j turrë drúesh, pá i dhanë zjerm. E ai Zot, qi ká me çue zjermin prei qiellit me shkrámue kánë, ai ká per të kënë Zoti i vertetë.“ E të tanë populli i tha: „Të lumët goja.“

Profetët e Bálit báne gadi flin, e u permbyzne tuj lutë Bálin e vet të çote zjermin prei qiellit. Ngjatne sá e sá orë tuj lëvyrë e tui britë në kupë të qiellës, si qëni në hânë; por as shkní nuk shifei kerkund. Illija, tui i shpotitë, i u thotë: „Britni më fort se Zoti i juej paska fjetë; e, me giasë, kënka nevoja me çue kënd ta zgjojn.“

Atëherë Illija ndreqi lterin e Zotit të vertetë, qi ishte kënë çartë, vñi mbí të nji tarog, shprazi sá mujti ujë rreth e rreth, aq sá m' u bâ nji liqë, e i bâni me dorë popullit me ju hùllë. Mandej, tui çue sýtë perpjetë, ju lut Tenzot: „O Perëndí, dishmoje sot para të tanë këtij popullit, se ti jé Zoti i Izraelit.“ Sá ngiati fjala, e nji zjerm i rrebtë rá prei qiellit: shkrumoj krejt flin, doq e shkríni lterit, gurët, e déri ujin si t' ishte voj. Populli, i çuditun, briti me brohorí: „Perëndija ásh Zoti i vertetë; ai ásh i vetmi Zot“. E muer të gjith profetët e Bálit e gjinden qi e adhroshin; i rrokulloi në nji prue, e atý i preu të tanë në qafë si t' ishin berre.

Illija Profetë nuk diq, por me nji karrocë zjermit kje çue ne qiell.

Eliza Profetë

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

43. Mbarimi i rregjinis s' Izraelit

Mbas të pashpirtit Akab kjenë edhe dymbedhetë rregjij tjerë; e i mbrami nder ta kje Osea. Por rregjinija e Izraelit shkote tui rá per dit' e má poshtë. I madhi Zot, per mkatet e atij popullit, hoq dorë prei sish, e e shqymi atë mbretní. Në kohë të Osés, Salmanasari rregji i Asirasve, mblodh një ushtrí të madhe e sýni dhén e Izraelit, e tui pré e tui djegë gjithkah, mbërriti në Samarí, qi ishte kryegjyteti i asáj rregjiní, e e rrethoi. Trí vjet e mbájtí rrethimin, e ne e mbram ju desht vëndasve me i rá në dorë, në daç më fal, në daç më pre. Salmanasari gjytetin e bání rrash per tokë, e banuesat i preu e i coptoi. Prei popullit të krahinave atà qi s mujtne me ikë kjenë xanë e shperngulë n' Asirí, nen një robní të mnérshme.

Këso doret rregjinija e Izraelit, mbas 254 vjeç, mbaroi pá mujtë me çue krye má kurr.

44. Tobija

Nder Izraelaj qi patne kënë çue rob n' Asirí, ishte edhe një nieri i Zotit, qi i thoshin ëmni Tobí. Pershpirtuín e vet e diftoj sidomos tui bá vepra mëshíret per dobí të shokve të vet; persë shkote naten derë mbë derë me pá të ligjt, u epte me hanger t' ãnshméve, veshte të deshunit, e shtite në dhé të dekunit. Por mbassi i pelqete fort të madhit Zot, duhei qi ta sprovote e keqja. Nji ditë, lodhun prei mûndit qi kishte hjekë tui vorrue do të dekun, u ul e u pshtet një murit të shpís e e rrëjti gjumi; kúr, per rrezik, prei një çërdhjet dallë-ndyshash, i bje një glacë shi në dritë të sýnit; e i shkreti plak nuk pau má me sý.

Má vonë u bá i lig me dekë, si i ishte lutë Zotit sá herë; prandej çoi e thirri të vetmin djalë qi kishte, e njishtú i foli: „Lír e bekue, bír: kí kujdes të madh e ndérim per nannen tande sá të jëtë gjállë mbí tokë, e mëndò sá ká hjekë per tý! Kúr të desë, shtíne në dhé brí mejet. Kí gjithmonë per zëmrë të madhin Zot, e ligjen e tij, e dueji skamnorët,

pse janë të bijt' e Tenzot. Bân lëmozhë mbas kamit tand; në paç shum, nep shum; në paç pak, nep edhe pak: por perherë me gjith zëmrë. Mbáje mënd e mos u rrëj, se vetem veprat e mira na bájne të lum në këtë jetë; e une po des kondend me shpresë se ti s' ké me harrue kurrë as baben tand qi po des, as fjalët e mbrame qi po të lën.“

Por sishte kënë thanë prei Zotit me dekë këso heret: i Lumi dote me i dhanë një shperblim edhe në këtë jetë.

45. Tobízi

Tui dhanë gjân e vet me ju ndimue skamnorve, Tobija kishte rá ai vetë në skam. Prandej mendoj me çue të birin Tobizin, se njishtú i thoshin n' ëmen të t' et, me xjerrë një borxh qi dikush i kishte në Rages, gjytet të Medjes. Prandej e thurret e i thotë me shkue n' at vënd. Tobízi i tha: „Si t' urdhnoysh, morë babë; por une atë rrugë s e kam rrahë kurr, e s di si kam me ja bá“. Kúr një ditë ndeshë mbë një djalë të páshem qi thote se ishte në gjiní me atë detorsin e tij. Bâne një gódi nder sý të Tobís, e u nisne të dy së bashkut.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Si mbërrinë në breg të Tigris, Tobízi desht m' u shlodhë e m' u lá mb' atë ujë. Por qe një peshk i madh sá sthohet, i avitet si me dashtë me e perpi; e Tobízi dha një brimë e muer m' u smbrapë. Por ai shoqi i tha: „Mos u trëmb, por kape peshkun per verzash, e ngrehe në záll; e, si ta qirojsh, rueja zëmren e tamthin, pse kanë me vëjëjtë me i dhanë driten e sýve t' yt et.“ Edhë Tobízi i ndigioi. Mbas shum ditsh mbërrinë n' Ekbatanë, kryegjytet i Medjes; e atý, mbas vullëndesës së Tenzot, shoqi desht qi Tobízi të martohei me të bijnë e një farë Raguelit, fis me Tobín; e ai vetë shkoi në Rages, me xjerrë paret e këtija; mbasandej u nisne per shpí.

Ditët qi Tobízi ndëj perjashta, ju dukshin vjet prindve të shkretë; e ór' e ças ju rrihte zëmra per djalë të vet. E ama u ngitte shpesh maje një sukës, me këqyrë palë a po vjen. Nji ditë e pá per së lergut, e turr e vrep kthei në shpí tui britë: „Ja mbërrini, ja mbërrini.“ N' atë ças ja behi edhë zagari qi kishte perejellë Tobizin, e hui në shpí tui u kurmuzue e tui luejtë bishtin prei shëndit. Tobija i tha një sherbtorit me e marrë per krahit me i dalë para djalit; kúr ndijn

se dikush e merr ngrykë e e shterngon. „A je ti, o bijzi i em, o drita e sýve të mí?!“ Njishtu tha plaku si me ja ndie zëmra se do të fitote driten e sýve; si ndodhi pernjimend kúr Tobízi ja lyu sýt me tamth t' atij peshkut qi pat xanë.

Por çudija mã e madhe kje kúr át e bñr, mbasí patne folë shoq me shoq, thirrne at djalín, e ju lutne me prandue per ndërë qi ju kishte bñ, giysen e pareve e të gjås qi Tobízi kishte prù me védi. Atëherë, shtegtari tui u çilë kush ishte, ju tha: „Une jam nder Éjë mã të parë të qiellës; faln'ju nderës e nepni lavd të madhit Zot qi ju ká miratue kaq fort.“ Të thanmen këto fjalë, u zhduk si 'j vetimë.

46. Rregjinija e Judës

Rregjinija e Judës ngiati 388 vjet; e sunduene në të njizet rregjij prei Roboamit e déri në Sedecín, të tanë prei barikut të Davidit, pós Atalís së bijës s' Akabit. Por pak fort nder këta i gitne të parit të vet Davidit. Mã të mirët kjene Josafati, Ezekija e Jozija.

Ezekija suell popullin e vet mbas Zotit të vertetë, e mbas ligjës së tij. Por, per rrezik, pat per djalë Manasin, mã të mbrapshtin e të gjith tjervet. Ky i kaloi per perçudnina edhë të pá fëtë; e pse e qortoi Profeta Izaija, e bñni me e pré në sharrë per gjysë.

Prei anës së Tenzot Joeli e Jeremija e profetë të tjerë së prashin tui thanë popullit të Judës, se, mos ktheshin prei së Tenzot, Zotynë do ta shuete popullin e Judës, e rregji i Babilonjes kishte per ta marrë rob e per ta mbájtë per satatëdhjetë vjet. Por populli i pátenzonë, në vend se m'u pëndue e me i rá nder kambë të madhit Zot, vertetoi che mã shpejt fjalën e profetvet.

Kater herë Nabukodonosori msýni Jeruzalemin e gjyketet tjera të Judës; por të mbramen herë ju prinai vetë ushtrínave e i këcei mbrëndë Jeruzalemit, e dha ordhun me i dhanë zjerm e me e rrashue per totë: aq si smbet kurrgjá në kambë prei gjytetit e prei atij tempullit të madhnueshem qi ishte një bind i të tanë botes.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Nji pakicë xhudhijs, qi pshtuene prei atij rrënimit, kjenë shti nder hekura, e marrë e çue rob në Babilone. Por mbarimi i Sedecís kje një mjerim i shëmtueshem. Pau me sý të vet kah i prene në fyt njënin mbas tjetrit, gjith të bijt e vet, e, ne e mbram, i xuerne sýtë atij, e futne nder hekura e e çuene rrshqanë në Babilone.

Me Sedecín mbaroi rregjinija e Judës.

47. Judita

Kúr mbretnote Manasi, ushtrinat e Nabukodonozorit, nen prijen e Olofornit, kishin rrethue gjytetin e Betuljes, në fis të Simeonit; e kaq fôrë ja kishin çue, sá prei disprimit ishte kah epei. Kúr një grue e vëjë qi i thoshin Juditë, e permëndun per urti e hijeshí, mblodh krénët e vëndit, e ju tha se atë natë do të delte prei gjytetit, por kerkush mos të rrmote se per shka delte. Mandej u vesh me petka nusijet, u stolis mâ së mirit; e mbassi permbyzun per tokë, lypi ndimen e të madhit Zot, me një sherbtore qi ishte plakë në derë të sáj, u nis trimnisht kah fusha qi kishin xânë Asirasit; e sá mbríni, noktet e percuellne te Gjenerali i tyne. Ky, ta pámen, u habit per bukurí të sáj, e e thirri per darkë. Fisnikja e pshtetun në të madhin Zot, bâni se e mbate per ndërë të madhe me e ftue ai farë Gjeneralit. E la qi të pite e të déjei mbas ândjes së vet, e si e pau se ishte bâ bërryl, xuer shpaten qi Gjenerali kishte vjerrë në shtyllë, e kapi per flokësh, çoi sýt e menden kah qiella tui thanë: „Forcom krahin, o Perendí,“ e me dý të rráme ja këputi kryet të páfent. E pshtuell mbë një rizë e ja dha sherbtore me e shti në strajcë; e të dyja kaléts duelne prei andei, e neper terr të natës hine në gjytet të Betuljes.

Si u hap zâni në gjytet se ktheu Judita, të tanë populli, i madh e i vogel, me pisha në dorë, shkuene naten te shpija e sáj, me e e pershëndetë, tui britë: „Ti jé ndéra e gazmëndi i Izraelit, ti faqja e bardhë e popullit t' onë“. Por ajo, tui i dítue popullit kryet e prém t' Olofornit, ju tha: „T' i apim lavd të madhit Zot, pse atij vetem do të ja dijmë ketë fitim.“

Në të zbardhun të dritës Asirasit, tui pá Gjeneralin e vet pá krye e zhytë në gjak, u frigue e u vûne në t' ikun; por populli i Betuljes ju vû në shpinë, e i vrau gádi të gjith.

Njai Zot qi pat vrá viganin Golí me dorë të një fëmís, vrau një komandár ushtrínash aq të madh me dorë të një grues.

„Judita, qi i preu kryet Olofornit, anmikut të popullit të Tenzot, kje shemeltýra e Zojës së békueme qi i ndrydhi kryet djállit të mallkuem, anmikut të shpirtit t' onë.“

48. Danieli

Nder princa gjakut të Davidit, qi kjenë çue rob në derë të Mbretit të Babilones, kje edhë Danieli e tre shokët e tij, qi u thoshin Ananí, Misael, e Azarí. Këta të katert i kjenë dhanë në dorë një kujdestarit të shpís së Mbretit, qi të xëshin giúhët e dijet e Kaldejvet; e mbassi Mbreti i kishte shënjue per sherbim të vet, ashtu urdhnoi edhë qi të hashin prei truezës së tij. Por këta, tui mëndue se nder haena të Mbretit mund t' ishin haena të ndalueme popullit t' Izraelit, ju lutne kujdestarit, mos me ju dhanë me hangrë veç se bathna e bárishta, e ujë me pí. Por ai ju pergjegji: „Drue se me ju pá Mbreti mâ të mbaruem se atà qi hánë prei truezet të tij, më pret kryet“. Por Danieli i tha: „Të lutem me na provue dhetë dit, e po kjeme mâ mirë se shokët t' onë, bân si të duesh me né“. I provoi kujdestari, e mbas dhetë dits, faqet e tyne ishin mâ të mbushuna e të shëndoshta se të gjith tjerve.

Danieli pat dhuntína të mëdhá prei së Tenzot, si me dijtë sênde qi do të ndodhshin dikúr lerg, me spjegue amrrat e të pámet qi vinë prei Zotit. Nabukodonozori pat pá një herë një ândrrë, e u zgjue trëmshe; por nuk i bite mâ nder mënd shka kishte pá. Prandej mblodh të gjith dijetarët mâ të mëdhá të Mbretnís me i dítue ç' ândrrë kishte pá, por kerkush s dítte shka me i thanë. Atëherë Mbreti dha urdhun me i mbre të gjith. Ju dhimtne të shkretët Danieli, e vojt vetë te Mbreti, i díttoj ç' ândrrë kishte pá, e shka dote me thanë ajo ândrrë. Mbreti prei çudís së madhe, pá nder gjat me e padhrue Danielin e briti se Zoti i Danielit ishte i vertetë e i vetmi Zot;

e Danielin e bāni princ permí gjith krahina të veta, e permí gjith dijetarët e Babilones.

49. Tre djelmoçat në furrë të kuqun

Nabukodonozori kishte pasë vū fëtyren e vet në shesh me e adhrue gjindja. Por Anania, Misaeli e Azarija nuk deshtne kurr me i rá në giñj asajë fëtyrë e me e adhrue; prandej kjene paditë per kundershitarë të Mbretit, e gjikue m' u djegë në një furrë të kuqun tek smundet mǎ. Por këtë u pá dora e Zotit; pse t' i qitmen mbrëndë tre djelmt, flaka e furrës shperthei mbrijash, e dogj e i bāni hī sherbtorët e munduesat e tyne. U çmënd Nabukodonozori prei friget; por çudija e tij kje edhë mǎ e madhe kúr pau atǎ tre djelmt tui shetitë mbrëndë furrës e tui këndue si t' ishin në një lulishte të freshkë; e bashkë me ta një tjetrë burrë të páshem e fisnik qí largote flaken prei tyne.

E njofti n' atë mrekullí doren e Tenzot, qí kishte çue ëjellin e vet me pshtue atǎ djelm; qí kúr i xuer prei andei duelne pá ju kënë perzhitë asnjí qyme flokësh. Atëherë urdhnoi qí kush të sháte o të perbuzte Zotin e këtyne tre djelmve do të zhibihe prei kësáj tokë.

50. Gosta e Baldasarrit

Mbë sǎ Babilonia ish rrethue per fórcë prei Medvet e prei Persasvet, i nipi i Nabukonozorit, qí i kishte xǎnë shkǎmin, i pá shpírti Baltasarr, smëndote veç se m' u argtue e me dhanë gosta të mëdhǎ. Në një gostë, mbassi ishte bǎ byk prei pijet, çoi e muer gjith ënët arit e rrigrantit qí Nabukodonozori kishte grabitë në kishë të Ruzalemit, e i vñni në truesë me pí mbë ta me miq të pátenzonë qí kish me védi.

Kúr pá pritë, pá kujtue, u dukne në faqe të murit gishtat e një dorës, tui shkruue do fjalë t' errta. N' at ças fëtyra e Baldasarrit u bǎ verdh si fíkca, e filloi m' u dridhë fund e maje, e me zi mujt me shqyptue këto fjalë: „M' i bini ndivnuesit“. Erdhne dijetarët e shortarët e vëndit, por të tanë me një gojë thane se nuk ishin të zotët me i këndue atǎ fjalë.

Quene e muerne edhë Danielin, si të parin e gjith dijetarvë të Mbretnís. Erdh shëjti profetë, e tui i ndëjë per bǎll mbretit, i tha: „Aty janë shkruue trí fjalë, *Mane, techel, fares*: e në këto trí fjalë ástht gjikimi i Zotit per tý, e vëndimi i mbram.

Mane do me thanë se janë njehë ditt e mbretnimit tand, e këjo ástht dita mǎ e mbramia.

Techel: jé peshue në kandár, e ké dalë mangut.

Fares: mbretnija e jote ástht dá copa copa, e ju á dhanë Medasve e Persianvet.

Mbas pak orësh fjala e Danielit u vertetue; pse atë natë kje vrǎ Baltasarri, e mbretnija e tij rá në dorë të Persjanvet.

51. Danieli në gropë të luájve

Dý herë kohen e mbretnís së ré, Danieli kje dënue me e perpí luájt. Nji herë, të parët e vëndit, tui pá se mbreti i rí Dariu, e dote e e ndérote fort Danielin, e paditne te ai se Danieli adhrote gíltas të madhin Zot; e mbas urdhnit të tyne ishte vëndue m' u gjikue per dekë ai qí e bǎte ketë punë. Prandej e xuerne Danielin e e hodhne në gropë të luájve, e e lǎne një ditë mbrëndë. Por një ëjell erdh prei qiellit e ju lidhi gojen luájve, qí s mujtne me i bǎ kurrgjǎ; e ásthtu Danieli duel prei gropet shëndosh e mirë, tui u çuditë mbreti e parija.

Por anmiqt e Danielit, edhë mbas kësaj mrekullijet, nuk ju dǎne me shkarkime të veta. Danieli mbyti një ditë një drague per bind, qí vëndasit e mbájshin per Zot, e rrxoi e copoi një idhull dheut qí i thoshin Bel. Atëherë parija çoi në kǎmoë të tanë popullin kundra mbretit, e të tanë së bashkut shkruene e i thane: „A na dhae në dorë Danielin, a kryet tand kǎ me e hjekë“. Dariu u trëmb prei tyne, e me zemrë të plácë ju dha në dorë Danielin. Atǎ s ja bǎne as një as dy, por muerne profeten e e hodhne në një bunár të kthët të kú ishin shtatë luáj, qí të pátenzonët, per me i egercue mǎ fort i kishin lǎne shtatë dit pá hangrë.

Por prep u pá dora e Zotit; sǎ rá poshtë Danieli, atǎ bishë t' egra ju grumulluene rreth e rreth, tui i pí kǎmbët e duert e fëtyren si me e dactë mirë e ásthtu ndejne shtatë

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

dit rreth tij, me shënd e gazmënd. Të shtaten mbreti, tuj kujtue se Danielit si kishte mbetë mën as koc as lëkurë, shkoi me e kja në grykë të bunarit, por, qe mrekullí! sá këcyri poshtë, pau Danielin të tanë shënd e vërë mjedis të luajvet, qí rrite si bariu mjedis të deleve të veta. E prei ngushllimit të madh, e prei asáj mrekullí aq të shkëlqyeshme, su ndal pá britë: „I madh jé ti, o Zot Perëndija i Danielit: ti jé i vetmi Zot i gjithësishtes.“

Urdhnoi me'j herë me xjerrë profeten prei andej, e me lëshue mbrëndë atà qí kishin dashtë me e mbyttë; e atà, pá mbërrí mirë në fund, kjenë shkye e perpí prei luajvet.

52. Ester e Mardokeu

Ishin mbushë shtatëdhjetë vjet ç se populli i Izraelit gjindei nen zgiedhë të robnís në Babilonia, kúr Qiri mbreti i Persís i lëshoi të ktheshin në vënd të vet.

Nder atò qí mbetne n' atë vënd ishte një vajzë skamnore, e e pá prind, por e bukur e e urttë sá s thohet, aq sá rregji Asuer e desht per grue. Ungji i sáj Mardokeu, qí s dote me

e diftue védin per gjak e gjiní me mbretneshen, rrite në derë të pallatit, sá me e pá me sý, a ást shëndosh e mirë. Por, sá do i pervújttë, nuk i shkoi mëndja kurr me i rá në giúj si të tanë bota, Amanit një princit të mbretnís qí dote me e ndërue gjindja si mbret. Prandej dispjek të madh kishte marrë ky madhshtuer mbë Mardokén, e u betue me e zhbí krejt; por i dukei pun' e voglë me shfrye vetem mbë të, e sendergjoj me zhbí të tanë ródin e tij, Izraelajt qí ishin në Mbretní; edhë i paditi si kundershtarët e Mbretit e kryengritsa, tui xjerrë mandej qí këto gjind të dënoheshin per dekë.

Mardokeu lajmoi gjithsesi Esteren, e i tha: „Mbáje mënd o bijë, se Zoti nuk të ká madhnue vetem per të mirë tande, por edhë me kënë dobija e të tanë popullit tand.“ Por Estëra i pergjegji: „Ti e di mirë se kerkush nuk mund t' i dalin para Mbretit, pá e thirrë ai vetë, prandej më nep trí dit kohë“. N' ato trí dit Mbretnesha s' práni tui lutë dit'e natë të madhin Zot; e mbas trí ditsh u vesh madhnisht, vûni kunoren arit mbí krye, e shkoi me i ndëjë per báll Mbretit, kúr të vite me xânë vënd në fron të vet. Nuk ngiati e mbreti erdh e ndëjë në fron të vet, e i shkuene sýttë te Estra. Ta pámen aq mall ju çue per të, sá i báni shëj me'j herë me ju avittë e pá e ngiatë i tha: „Shka lypë prei mejet, o Ester mbretnesha? Edhë gjysen e mbretnís me më lypë, s kam me ta mohue.“ E Estra i pergjegji: „Në m' ectë fjala te Madhnija e Jote, një lutje kam: me urdhnuë neser per mjesditë te un me gjith Amanin“. Edhë mbreti i dha fjalën. Ne nesre shkoi pernjimënd me gjith Amanin te odat e Mbretneshës; e aq i knaqun mbet sá i tha se do të vite prep me Amanin me hangrë buk te ajò.

53. Shperblimi i Mardokeut

Atë natë mbretit i kishte pasë tretë gjumi; e i urdhnoi një kujdestarit të vet me i këndue historí e sëndete qí kishin ndodhë ç se ishte Mbret ai. Tui këndue mbërritne n' at kohë kúr Mardokeu kishte zblue do trathtina t' anmiquve të tij, e i kishte pshtue jeten. Atëherë Asueri preti: „Shperblim ká pasë ky nieri per këtë sherbim kaq të madh?“ E ai i pergjegji: „Kurr-

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIË BARLETI"
SHKODER (2018)

farë shperblimit. “ — „Kush është mb' atë odë andej? “ pveti mbreti, e i pergjegjje se Amani: „Ma bini “ urhdnoi Mbreti. Sá hini Amani, ja priti Asueri: „Me dashtë une me nderue ndokend, si mbret qi jam, shka më thue me bá? “ Atij i shkoi mëndja se Mbreti dashka me më nderue mue; prandej i tha: „Ai nieri, qi Madhnija e Juei do me nderue, do të veshet me petka të mbretit, me kunorë në krye, do të hypin në kál, qi hypë vetë mbreti, e mã i madhi princ i mbretnís do ta shetisin neper gjytet, me frë per doret, tui britë: Njishtë ja shperblen mbreti atij qi është besnik. “ — „Ani mirë, “ ja báni Asueri, „hajd e bân'ja gjith këto sênde Mardokeut, qi rri në derë të palatit, e rueju se lën gjâ mangut. “

Urdhni i Asuerit nuk epte afat; e Amanit ju desht me ja bá gjith atò nderime atij qi i kishte mëní permbí gjith tjerë. Por nuk mbaroi me kaq ndeshkimi i Amanit.

54. Ndeshkimi i Amanit

Asueri desht me mbájtë fjalën qi i kishte dhanë Esterës, e shi atë ditë vojt me të në gostë të sáj. Mbas buket i thotë prep Esterës: „Shka lypë prei mejet, o Mbretneshë? Edbë në lypsh gjysen e Mbretnís, ta kam dhanë. “ Por ajò i tha: „Në të hjektë zëmra ndopak per mue, o Mbret, ma pshto, po të lutem, o Madhní, jeten t'ême, e të gjith popullit; se të gjith jena dënue per dekë, e caktue dita e shêmtimit. T' u shitshim nemosë rob e robnesha, gjysa e s keqes; e më vjen keq se mizorija e anmikut t' onë vrugon Madhnín e Mbretit t' onë. “ U çudit Asueri, e me zâ të rrebtë, bertiti: „E kush është ai bír s' amet, qi guxon me e bá ketë punë? “ E Estra ja priti: „Anmiku i ém e i popullit t' onë, është njiky Amani i pátenzonë. “ Mbreti u terbue prei idhnimit; por një kujdestár i tij ja priti: „Në shpí të vet mizori ká ngrehë një krygjë me vjerrë në të Mardokén. “ E Mbreti i tha: „Vjerrn'je ketë trathtuer. “

„Edhë Estra kje shemeltira e Zojës békueme, qi jo një herë, por ór' e ças i del para të Birit të vet Jezu Krishtit, e i lutet me pasë mëshirë per mkatnorë, qi me mkate të ve-ta kanë meritue férrin. “

55. Antioku e dishmorët e ligjës së Tenzot

Populli i Izraelit ndëj mã se treqind vjet nen zgiedhë të Persjanvet, déri sá Leka i Madh i pershíni edhë atà nen mbretní të vet. Mbas dekës së Lekës Izraelajt kjene sundue herë prei Tolomeut rregjit të Misirit, herë prei Seleukut rregjit të Sirís. Në kohë të këtij të mbramit, e të ndjeksit të tij Antiokut, Izraelajt hoqne vshtirsina të mëdhá.

Antioku msýni Ruzalémin, e mbassí e muer e me pré në shpatë gjith sá gjind të ju vishin per doret. N' atò trí dit qi ngiati luftimi kjenë pré tetëdhjetë mijë vetë, katerdhetë mijë marrë rob, e aq shitë. Dhunoi kishen e Zotit të vertetë e desht me shterngue popullin mbarë me i rá moh fës së vet, josë me dekë nder mundime të pá shoqe. Kú kishte kënë lteri i Zotit të qiellës, ngrehi fëtyren e Jovit një zotit të rrëshem qi adhroshin grekët e rromakët.

Shum prei popullit t' Izraelit, prei ligshítiet, o prei lakmís së gjâs i ndigiune urdhnave të rregjit të pánpírt, por kjenë edhë asish qi derdhne gjakun e dhanë jeten më parë se me i sjellë shpinen fës së vet.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Nder këta fatosa kje Eleazari plak ndandëdhjetë vjeç, qi doshin me e shterngue të hate haena qi ligja i ndalote popullit t' Izraelit. Miqt e rrethuene atëherë, e tinës, i thane se po të bijmë mish berrit o gjellit, e haje qi të kujtojnë rregji se e ké bā ndigiesen. Por Eleazari u pergjegji: „Jo mos kjoftë thanë me u shti une se kam hangrë mish thiut, tui i lanë moshës së ré një shëmbull ligshtijet, e se sod, plak ndandëdhjetë vjeç, i kam vû kambën fës s' ême.

Si Eleazari ja bâni edhë një nanë me shtatë djelm të vet, prei shpís së Makabejvet. Të tetët kjenë çue para Antiokut; e ky i pátenzonë i pveti a doshin me hangrë mish thiut; jossë do t' i coptote të tanë kurma kurma e do t' i digjte në zjerm. Por të gjith një gojet pergjegjne: „As s duem as s mundena me hangrë një gjā qi na lidhë ligja e jonë“. Atëherë rregji, i terbuem, shtini me i rrahë në drû aq fort sá ju shko-te gjaku rrkajë prei gjith shtatit. Djalit të madh, qi n' êmen të gjithve bëtohei se sdo të ja theshin besen kurr Tenzot, i preu giúhen, i repi lëkuren e krés, e i shkurttoi duer e kâmbë, e, ashtu tui hjekë, e vuene mbí një gradelë të kuqun në zjerm. Kaq, e mâ shum, ju rá me hjekë të gjith vllazneve tjerë. Mbas tyne dha jeten nanë fatmadhja, aq herë dishmore sá kjenë fëmija e sáj qi dbane jeten nder gjith atò mundime, e deka kreshnike e sáj.

56. Juda Makabeu

Në valen mâ të madhe të salvimeve t' Antiokut, disá prei popullit të Tenzot muerne malet e pyjet me pshtue prei mēnís e prei mundimeve të tiranit. Aty, nen prijen e Kryepriftit Matatí e të pësë djelmve qi kishte, të tanë burra si zānat, u mblodh një ushtrí e vogel por e fórtë, me shllim qi me pshtue atëdhén prei zgiedhës së huejit. Ketë luftë vigane e vijoi mandej djali i tretë Juda Makabeu, burrë me ndjesína të nêlta fétare, e me një trimní qi sja lën dalë kerkund fatosavet mâ të permëndun në histori.

Ky fatos trimnín e vet nuk e pshtette në shumicë e trimní t' ushtarvet qi kishte, por vetem në të madhin Zot; e me këtë uzdajë, shum herë, me një grusht gjind, ju bâni báll e ther-

moj ushtrína të pánjehuna. Vetem êmni i tij ju shtite mnëren anmiqve t' Izraelit; e shum herë, ta ndiemen se po hullei Juda, siellshin shpinen e ikshin sá kû mujthin. I pshtetun

në Perendín e ushtrínave, në të madhin Zot, ju xuer Sirasve Ruzalêmin, i dha vetë urdhnimin popullit t' Izraelit, pertrini ndërimin e Zotit të vertetë, e dliri e pastroi tempullin e atij gjytetit.

Ky fatos diq, si e pat shkue jeten, tui luftue per fé e per atdhé.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Jerarkija Kishtare

LIGJA E RÉ

57. Ëjlli i Tenzot i falet Zojës së bekueme

Kúr i pari nieri pat rá në faj, i madhi Zot tuj ju levdue gjarpnit, tha se do të vëte anmiquí ndermjet të tñj qí ishte i mallknemi, e të nji grues qí do të ja ndrydhte kryet. Kaluene kater mijë vjet prej asáj ditë, kúr i nalti Perëndí çoj

Arkangjelin Gabriel te nji vashë çakut të Davidit qí i thoshin Mrí, e qí ishte lidhë me kurorë me nji fashetar në Nazaret, e këtëj i thoshin Zef, e të ky prej gjakut të Davidit.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Arkangjeli ja behi Zojës Mrí e i tha: „Falemi Mrí! Ti jé hír plote, Zotynë á me tý: ti jé e bekueme permí gjithë grá“.

Prej këtyne fjalve të páprituna u turbullue ajò vash' e pervuejtë. Por Ëjlli s priti e i tha: „Mos u frigò, pse i ké pel-qye të naltit Perëndí. Ké me pasë një djalë, e ké me ja njitë émnin Jezus. Ká me kënë i madh e ká me u thirrë i Biri i të naltit Zot“.

Zoja ja këthej Ëjllit: „E si mundet me kënë këjo punë?“ E Ëjlli: „Shpirti Shëjt ká me ardhë mbi tý e fuqija e Atij të Lumit ká me t' u perkrahë. E per shëj se kanë me të dalë këto fjalë, s' atë kushrinë Elizabetës tash në pleqní ká me i falë Zoti një djalë; pse kurgjá s mund të ja ndalin doren Zotit“.

Atëherë Zoja tha: „Që sherbtorja e Tenzot u báltë mbi mue sikur á fjala e jote“. E Ëjlli u zhduk.

Eva i xúni besë fjalës së djállit e neper të gjithë njerzët sharruene; e lumja Zojë i xúni besë fjalës t' Ëjllit e neper të gjithë nierzit patne pështim.

58. Zoja e bekueme shkon me u pjekë në shëjten sh' Elizabetë

Sa ndjeu Zoja se i madhi Zot e kishte pá me atë të mirë të kushrinen e vet Elizabeten, u nis me 'j herë me shkue me u pjekë në të me ja fatue ketë të mirë e me ju gjetë nder nevojë. Sa mbërrini Zoja e bekueme n' Ebron, kú rrite Elizabeta, e hini në shpí të sáj, u fal me të per mall.

Elizabeta, shndritë prej Shpirtit Shëjt, çoj zânë e i tha: „Ti jé e bekueme mbi gjithë grá, e bekue á fryti i barkut t' yt. E kah e pata une ketë të mirë me ardhë me më pá Nana e Tenzot?“

Por Zoja e bekueme me pervuejtní ja priti: „Shpirti i ém madhnon të naltin Zot, e zëmra e éme galdon në Perëndín ndimtarin t' ém. Pse aj ká ulë sýt e vet mbi pakicë t' é-me, qe prej sodit kanë me më thànë të lume bréz mbas brézi“.

E ndëj tre muej me Elizabeten, tuj e ndimue nder rrânje të shpís e nder gjithë nevojë të sája.

Si u mbushne ditët, i fali Zoti një djalë Elizabetës, e gjithë shpija e Zakarisë (ashtú i thoshin të shojt t' Elizabetës)

u bâ në shënd. Fëmijs ja njitne émnin Gjón, si i pat urdhnuë Ëjlli t' et, kúr i tha se do t' i léte një djalë.

Njaj fëmijë kje prisi i Jezu Krishtit, e mâ hera pat fatin e bardhë me e pagzue me duer të veta nd' ujë të Jordanit, e prandej i thonë *Pagzues*.

Me u bâ gadi per at zyren e vet Gjoni u ndrýe në një shkretí tuj i dhanë shterngesë védit, déri sá erdh koha me dalë per shka e kishte shënjue Zotynë.

Pervuejtnija sjellë prej nesh ndimen e Zotit: krémia e largon.

59. Të lémit e Jezu Krishtit

Mbreti i Romës Cesar Augusti kishte urdhnuë me u njehë sá popull ishte në mbretní të tij; e gjithë kush do t' u shkrot në vënd kah kishte dalë; e prandej Zojës së bekueme e shë Jozefit ju desht me vojtë në Betlem kan kishte pasë një fisi i tyne, barku i Davidit.

Prej se kishte lëshue popull shumë n' at qytet, të tãna shpijat ishin xânë, e s kishë metë vënd kerkund, e Zojës e

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

shë Jozefit ju desht me hi e me bujtë në një stan barresh, qi ishte jashta qytetit. Njatý në pikë të mjesnatës leu Shëlbuesi i dheut i lumi Jezu Krisht: e Zoja e bekueme e lidhi e e shtroj në një grazhd.

Atý pari rrishin do barí tuj ruejtë baktín. Ëjlli i Tenzot, rrethue me një dritë të madhe, ju duk atyne e ju dha: „Zihariq kam ardhë me ju dhënë: sot në qytet Davidit ka lé Shëlbuesi i gjithë dheut, Mesija qi ka kënë perfolë tash sá mot. E qe shëjin: keni me gjetë një foshnje lidhë në do ndriza e vëndue mbi një grazhd“.

E një morí ëjësh tjerë këndoshin: „Lavd të madhit Zot në mã të naltin qiell, e në tokë pagjë njerzve zëmre mirë“.

Barít gjithë shënd u çuene e shkuene te aj stan e gjetne Zojen, shë Jozefin e atë foshnje të hyjnueshme permí një grazhd, e adhruene e i falne dhûntí.

Nieri i pá të keq ja ha zëmren të madhin Zot, e xjerrë gjithshka prej si.

60. Tre mbreten adhrojnë Jezu Krishtin

Në krye të javës mbassi leu Jezu Krishti, e pergjakne e i vùene ëmnin Jezus, si ja pat njitë Ëjlli perpara se me lé.

Nder ato dit ja mbrinë prej së lemit të diellit në Ruzalem tre të mëdhaj e pvetne: „Kù është rregji i Judës qi ká le tesh? Kena pa hýllia e tij mb'at' anë kah lén dielli e kena ardhë me e adhrue“.

Rregji Erod, tuj ndie atë fjalë u trishtue, e mbassi pveti priftnit e të dieshmit, ju tha: „Në Betlem të Judës. Shkoni atje e keni me gjetë foshnjen, mbasandej eni e më kallxoni edhë mue kù është, të shkoj e t'a adhroj edhë une“.

Si e ndiene ketë fjalë ata zotní, u nisne, e mbas hýllit qi ju prite, gjetne foshnjen me Nanen e vet Zojen e bekueme; e me fëtyrë per tokë e adhruene e i falne ár, këm e mirrë.

Para se me u këthye, ëjlli i Tenzot ju tha mos me marrë kah Ruzalemi, pse Erodi kishte mende të keqe; prandej atà rrugës tjeter shkuene në shpija të veta.

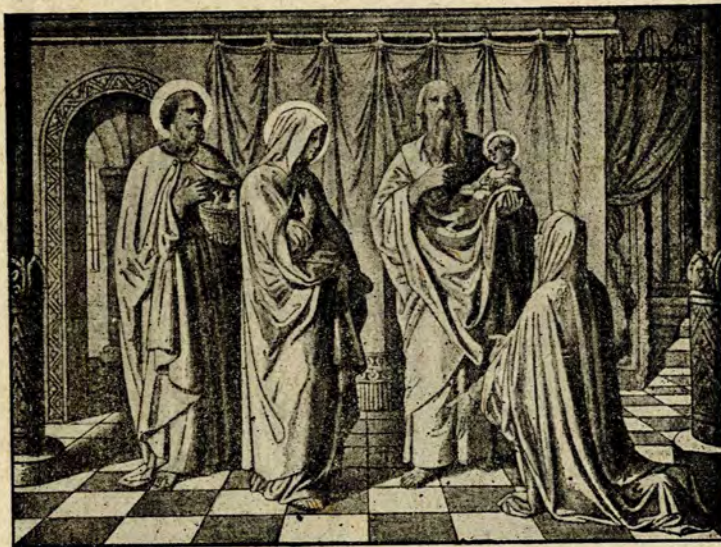
Tre mbretent me ár, qi i falne e njoftne Jezu Krishtin per mbret; me këm e njoftne per Zot, me mirrë per nieri.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

61. Jezu Krishtin e çojnë në kishë të Ruzalemit e mbasandej ikin në Misir

Kúr Jezu Krishti u bâ (katërdhatë) ditësh, Zoja e bekueme e shë Jozefi e çuene në kishë të Ruzalemit me ja kushtue të madhit Zot e me falë dy turtuj, si ishte mblada e të vorfnevet.

Në kishë kishte ardhë me e pritë një plak qi i thoshin ëmni Simon, e qi Shpirti Shëjt i kishte dhënë fjalën se s kishte me mbyllë shtë pa pá Shelbuesin e botës.

Plaku e muer atë foshnje të hynueshme e tuj e mbájtë në llanë të dorës tha: „Tash po des kondend pse páshë me sý të mí njatë qi áisht pështimi i gjithë robít“.

Në tjetër anë Erodi si pau se tre mbretent nuk këthyene te aj, çoj gjind me mbyte sá fëmijë gjindeshin në Betlem ç' mbë dý vjeç e nden të.

Prandëj Éjlli i Tenzot ju duk në gjumë shë Jozefit e i báni me dijtë me ikë në Misir me Jezu Krishtin fëmijë e me Zojen e bekueme, e me ndëjë atjë deri sá t' i thote aj vetë,

Shë Jozefi, pá këthye fjalë, ndigioj: shkuj në Misir e ndëj déri sá diq Erodi: e kúr i tha Éjlli, këthej e xúni vënd në Nazaret; e atý me dgersë të bállit e me mûnd të krahvet u mundue me mbájtë Zojen e bekueme e të hyjnueshmin të Birin e sáj, qi i nalti Zot i kishte lánë në dorë me e ruejtë e me e rritë.

T' i kryejmë si duhet perlimet qi kena me të madhin Zot, e aj i Lumi ka me na pritë rreziqet.

62. Jezu Krishti nder të dieshmit e ligjës

Jezu Krishti i kishte kapë dymbëdhjetë vjet Zoja e bekueme e shë Jozefi kúr shkue në Ruzalem me tëtë Pashkët, e muerne me védi.

Si u mbaruene atò dit të mëdhá u kësht me këthye në Nazaret e lumja Zojë me grá e shë Jozef me burá, e Jezu Krishti mbet në Ruzalem pá u kujtue as Zoj as shë Jozefi, pse kujtoshin se ishte bâ me gjindë vet.

N' e mbrámje, si u báne bashkë, Zoja pvetë shë Jozefin: „Po e djali ç' u bâ?“ E shë Jozefi: „Po a ká kënë me

tý? “ E kerkuene në gjiní të vet e nder të njoftan, por kerkund s e gjetne. Këthejnë me të shpejt në Ruzalem e të treten ditë e gjetne në kishë, ndëjë në mjedis të dijetarve tuj kuvëndë me ta, tuj i pvetë e tuj ju gjegjë sá me u habitë gjithkush prej tij.

Ta pámen Zoja i tha: „Bír, shka na bâne ti kështû? Qe yt atë e une me trishtim në zëmrë kena shkue tuj të kerkue.“ E Krishti ja priti: „Pse më keni kerkue? A se keni dijtë se mue më duhet me krye punët e babës s'ëm?“

Mbasandej bashkë me ta këthej në Nazaret, e ndëjë gjithmonë nden ndigiesë të tyne, tuj u rritë në dije e në bír para Zotit e para robít.

Fëmija qi ndigion prinden e vet ká me pasë bekimin e Tenzot.

63. Jezu Krishti merr pagzimin

Ndrye në një dugajë, tuj punue pá prá, tuj i ndigiuë Zojës e shë Jozefít, Jezu Krishti ishte bâ tridhetë vjeç; e kúr erdh koha me dalë per fushë e me e diftue védin, shkoj te i shen Gjoni me marrë pagzimin prej si.

I shen Gjoni qýsh kúr ishte në shkretí tuj bâ pëndesë të madhe: veshë e tij këmënd devje e një rryp njeshë nd'ijë: haeja, kacaleca e mjaltë t'eger. Prej andej i predikote një morí popullit, qi vite me e ndie, me ju bâ gadi e me ja qilë rrugen të madhit Zot qi ishte tuj ardhë, e ju epte pagzimin e ujit per të shlyemit e mkateve të tyne.

Shkoj prá i lumi Jezu Krisht e i tha shen Gjoni me e pagzue; por i shen Gjoni ja priti: „Une kam nevojë me u pagzue prej tejet, e ti vjen te une?“

E Jezu Krishti i pergjegji: „Lëni tesh këto rre e bân si të tham une;“ e shen Gjoni e pagzoj. N'at cas u qil qiella per kryeti e Shpirti Shëjt, në dukë të një p'fumbit, u pl e ndëjë permbi Jezu Krishtin. E një zâ prej qielle ushtoj: „Ky ásht ém Bír i dashtuni, qi e kam per zëmrë t'eme.“

Jezu Krishti tuj kënë vetë shëjtëria e p'fumbit e luk kishte nevojë per pagzim; por gjithnjë e ndër per mësim t'onë e me i dhânë ujit fuqin shëtnuese.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

64. Jezu Krishti në shkretë

I lumi Jezu Krisht mbassi muer pagzimin, vojt në shkretë e prëmtoj me e tundue i mallkuemi, me na mësue në si do t'i muejmë tundimet.

Katerdhetë dit e katerdhetë net kishte ndëjë pashë në gojë ërë sëndit; kúr filloj me e marrë ūja. Atëherë ju avit i mallkuemi e i tha: „Në kjosh i Biri i Tenzot thueju këtyne gurve të bâhen buk.“

Por Jezu Krishti pergjegji: „Ësht shkruë se nieri nuk jeton veç me buk, por me gjithshka del prej dorës së Tenzot“.

I mallkuemi e muer e e çoj maje kishës të Ruzalemit e i tha: „Në kjosh i Biri i Tenzot, këce poshtë pse, si thotë Letra, ëjtë kanë me të pritë në shëplakë të dorës“.

Jezu Krishti i tha: „Jo,“ pse Letra thotë edhe: „Mos provò Perendín Zotin t'ând“.

Prap djállli e bâjti maje një malit të naltë fort e prej andej i kallxoj gjithë mbretnít e gjân' e tokës: „Gjithë njikëta po t'i nap — ja bâni — ne u permbyzsh me m'adhrue“.

Por Jezu Krishti ja këthej: „Hiq, o i mallkuem, pse është shkruë: Adhrò Perendín Zotin t'ând, e atij vetem sherbej“.

I mallkuemi si e pau se nuk i duel gjâ, iku; e ëjtë e qiellës erdhne e i prëne Jezu Krishtit gjithshka lypej.

65. Dymbëdhetë Apostuj

Mbassi duel prej skkretije Jezu Krishti filloj me predikue, e me ja hapë gjithë dheut se aj ishte i Biri i Tenzot, qi kishte ardhë me shpërblye gjithë robin.

Popull shumë filloj me shkue mbas si; por Jezu Krishti desht me zgiedhë pòs disá me i hollue mâ fort kah mësimi i tij e me mësue dikur tjerët.

Nji ditë tuj ecë per të gjatë të bregut të dëtit të Galilës, pau një farë Simonit, qi gjuete peshk me të vllanë e vet Ndrén. Këtyne ju suell Jezu Krishti e ju tha: „Eni mbas mejet e kam me ju bâ gjuetarë njerzish“. E atà pa fjalë lane rretat e shkuene mbas si.

Njishtë njënin mbas tjetrit i mblodh dymbëdhetë, qi kjenë: Simoni, qi i këthej ëmnin Pjeter, e e bâni permbi gjithë tjerë në kâmbë të vet, Ndreu i vëllaj, Jaku e Gjoni, Filipi e Baltja, Toma e Matija, Jaku i Alfent e Tadeu, Simoni zellitari e Juda Iskarjoti, qi mâ vonë duel trathtuer.

Njikëta janë dymbëdhetë Apostujt, qi Krishti i lumë i mbajti në shkollë të vet e i çoj me ju predikue edhe tjerve, e ju dha pushteden me shëndoshë të smuetë, me njallë të dekun, e me xjerrë djemnit prej gjindsh.

E ju thote: „Shkoni e leçitn'ju tjerve shka keni xânë prej mejet; une kam me këpë me jú déri në mbarim të shekullit. Kush ju ndigion jú, më ndigion mue; e kush ju perbuzë jú, perbuzë njatë qi ju ká çue“.

Apostujt shkuenë mbas fjalës së lumit Jezu Krisht; predikuene në kater anët e dheut e themeluene Fën e Krishtit.

Kush nuk është në vathë të lumit Jezu Krisht, qi është Kisha e tij, nuk ká pështim.

66. Predikimi e mrekullít e Jezu Krishtit

Ishte hapë në kater anët zâni i të lumit Jezu Krisht per mësime të bukura qi nepte e per mrekullí qi bâte. Mësote shka dubet me bâ me i pelqye të madhit Zot e me shëlbue shpirtin.

„Lum të vorfënit — thote — se kanë me pasë rregji nín e Parrizit. Lum të butët, pse kanë me zotnue dhén. Të lumtë atà qi kjajnë e hjekin zí mbas rrugës të Zotit. Të lumtë të mëshrirshmit, të pastrit e të pagjtë“.

„Kush merr idhnim me shokë ka me dalë fajtuar në ditë të gjýgjít. Mos bâni bé; por fjala e juej të jëtë po o jo“.

„Dueni anmiqt t'uej: bâni mirë atyne qi ju kanë qudë, lutn'ju per atà qi ju bâjnë keq“.

Mësimin qi nepte me gojë e diftote me vepër, e fjala e tij ishte e âmbel e pá krení, e me ja mësue kënden atyne gjindve të trashë. Pòs predkut nuk kje vënë kâ s bâni ndo j mrekullí; nuk la zëmrë pa pajtue, nevojë pá këovrë.

E para mrekullí qi bâni kje në darsen të këdës në Galilé. Në gostë qi u bâ filloj me mungu vënë e atà të shpís

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

s kishin kerkënd kû me e marrë. Ju dhimt ajò shpí së lumës
Zojë e i tha Jezu Krishtit në vesh: „Nuk kanë mâ vënë“.

E Jezu Krishti i tha: „Nuk ka ardhë endë koha e ême.“ Por
Zoja gjithnji ju tha mkamcave: „Bâni gjithë si të ju thonë“.
Ishin n' atë vënd gjashtë shtamba të mëdbâ, e Jezu Krishti
ju tha ktyne mkamcave: „Mbushni me ujë këto shtamba
e xjerrni“. Ata ndigjuene e uji ishte bâ vënë e páshoqe.

Lum kush shkon mbas fjalet të lumit Jezu Krisht e i
qet në punë mësimet e tija.

VREJTJE

*Figuret qi pasojnë zhvillojnë disá mësimet e parabula
qi tha i Lumi Jezu Krisht nder predke të veta.*

Provanija e Zotit.

Bashku i mirë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Dhetë virgjinat.

Talentat.

Lazri e pasaniku lloftâr.

Sherbtori e adhimben.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Farizeu e Publikani.

Parabula e egjres.

67. Jezu Krishti shton buken

Nji ditë pësëmijë vetë, pá njelhë grát e fëmij, kishin marrë mbropa Jezu Krishtin në shkretí, kú s gjindej nji kashatë buk.

Ju dhimtne Jezu Krishtit, e pveti a kishte kush buk me védi.

„Tek ásht nji djalë qi ka pësë buk elbit e dy peshq — ja báni Ndren; — por shka janë per gjithë ket popull?“

„M'i bini këtë atò buk e atà peshq — tha Jezu Krishti; — e thoni popullit të rreshtohen në bár“.

Muer atò buk, goj sýtë kah qiella, i bekoj, i thej e ju tha Apostujve me ja dá gjindve. Njishtù báni edhë me peshq. Kerkush s mbet pa gjá e të tånë hangëne sa me u ngi.

Mbassi çuene truesat, me teprica mbushne dymbëdhjetë shpórta; aq sá gjindja tuj pá atë mekulí thosin: Pa të vertetë njiky ásht Mesija qi prite mbí dhe.

Edhë per ne i madhi Zot shton per gjithë dite buken t' onë; shton ushqimin e korpit tuj i thanë të mbaren tokës; ushqimin e shpirtit në Sakramënd të lëterit.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETTI"
SHKODER (2018)

68. Jezu Krishti njallë të bijn' e Jajrit

Nji farë Jajrit, qi ishte i pari i Sinagogës, kishte nji vajzë të vetme nja dymbëdhjetë vjeg, e ishte tuj deké. Erdh pra te Jezu Krishti e ju lut me hjekë keq e me shkue te shpija e tij me ja shëndoshë at çikë.

Jezu Krishti pat të dhimtum per të e u nis me shkue. Tui shkue rrugës neper nji popull të madh qi e kishte rrethue, ju avit nji grue e ligë qi per dymbëdhjetë vjetë s kishte lânë bår pá provue e mjekë pá pvetë, por kurr farë dobiye s kishte pasë. Këjo pra tinës preku skundillin e petkut të tij e me 'j herë u shëndosh. Jezu Krishti këqyri per mbrapa e me dashtni i tha: „ Bijë, feja e jote të ká pështue: kjosh bekue “.

Sa ishte tuj folë me të, ja mbrrin Jajri e i thotë se vajza kishte deké.

„ Mos u tut — ja báni Jezu Krishti; — besò, se yt bijë ka me pështue “. E si mbërrini në shpí, gjet gjindtë të tanë tuj kjá, por edhe atyne ju tha: „ Mos u mjeroni, pse vajza s ká deké, por ásht tuj fjetë “.

Gjindja qi e kishin pá vetë, tuj ndie ato fjalë qeshëshin me vedi.

Jezu Krishti ju avit cucës, e muer per dore e i tha: „ Cucë, çou “. Asáj me nji herë i këtthej shpirti, u njallë, u çue e hângri buk me rob të vet, qi s dishin kù ishin prej çudës.

69. Jezu Krishti njallë djalin e nji grues së vëjë.

Nji ditë Jezu Krishti tuj bi në nji gytet qi i thoshin Naim ndeshi në do gjind qi shkoshin me shti në dhé nji të dekun, djalin e nji grues së vëjë qi s kishte tjeter, e e shuemja e percijellte tuj njehë e tuj vajtue. Jezu Krishtit ju dhimt nânë zëza, e i tha: „ Mos kjáj “, e ju báni me dorë atyne qi çoshin arken, me u ndalë nji herë. Mbasandej si ju avit arkës i tha me zâ të naltë të dekunit: „ Djalë tý po të tham ndreq “.

Mb' at ças djali, qi kishte pasë deké, u çue me ndejë e çili gojen me folë; e Jezu Krishti ja dha s' amës së vet. Gjithë sá kjenë atý e páne ketë mrekullí e u bindne e s prashin tuj levdue të madkin Zot.

Djali i grues së vëjë në Naim.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

70. Jezu Krishti shuen tallazet e detit

Nji ditë Jezu Krishti ishte ndëjë në breg të një déti të vogel qi i thonë Genezaret, kúr ju thotë Apostujve: „Të dalim mb'at ânë“. Hini prá me ta në një barkë; Apostujt muerne me vozitë e aj uli kryet me fjetë.

Pá'prité e pá kujtue u çue një dubí e madhe e ishte kah kaperdite barken. Apostujt u tutae fort e e çuene prej gjumi tuj i thánë: „O Zot, na pështo, se gradisme!“ E Jezu Krishti ju këthej: „Po pse po trëmní o besëpakë?“ U ndreq e i urdhnoj dubís me prá; e me ças dubija pushoj e déti rá paq.

Apostujt habitë prej gude i thoshin shoqi shojt: „Kush ásh ky qi déri érnat e deti i shkojnë per fjalë?“

Gjithë sëndet qi kanë dalë prej dorës së Tenzot e njoftin Krishtin per Zot e i ndigiojnë: të xamë prá me i ndigiuie edhë na.

71. Të shndërruemit e Jezu Krishtit

Jezu Krishti një ditë muer me vedi tre Apostujt má të dashtunit, shë Pietrin, shë Jakun e shen Gjonin, e u njit në një mal të naltë, qi i thoshin Tabor, me u lutë.

N' uratë faqe atyne të tre Apostujve u shndërrue: fëtyra e tí shndriti si dielli e petkat e tija u bânë bardhë si bora; e u dukne Mojzehi e Illija tuj kuvëndë me të.

Shë Pjetri si pau Jezu Krishtin me atë madhní tuj derdhë rreze drite, e ata dy Shëjten, u shtangë e prej shëndit i tha: „O Zot, mirë kishte me kënë me xanë vënd këtë: po bájme trí tēbāna një per tý, një per Mojzehin e një per Illín“. Nder ato fjalë një rē e shndritshme i xue nden të; e prej rēje duel një zā qi tha: „Ky ásh ém bír i dashtuni, qi e kam per zëmërë t'ēme, njiket ndigioni.“

Si ushtoj ky zā në vesh t' Apostujve, ráne me fëtyrë per dhé, e i muer droj' e madhe. Por Jezu Krishti preka e ju tha: „Çon'ju, mos u frigoni.“ Si u çuene, ajo duk' madh nueshme kishte mbarue, e spanë tjetër krah pōs Jezu Krishtit si ishte tjera herë.

Jezu Krishti tuj u shndërrue deshi me ju t' dishni Apo- stujve Hyjuín e vet, e me na dhanë edhe një farë mostre t' a- saj lumni qi ka me pasë trupí i jonë mos të njallunit të korpit.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

72. Zëlli i Jezu Krishtit

Ishin tuj ardhë Pashkët kúr gjithë Israelajt kishin doke me shkue në Ruzalem, e edhë Jezu desht me shkue.

Të himen në kishë, gjet gjind qi shitshin qé, e dele e pëllumba, e senserë ndëjë në truesa të veta me ndërrue e me thye pare.

Tuj pá ket të pándérim të vëndit shëjt, Jezu Krishti u idbnuë; báni një kamxhik e perlau ata dhuntarët e Kishës tuj xjerrë jashtë delet e qét e tuj rrëxue truesat e parevet. E atyne qi shitshin pëllumba ju tha: „Xjerrni jashtë këto tesha, pse shpija e éme áshtr shpí urate e ju e keni bá shpëllë hajdash.“

Të gjithë, pá bá zâ, i ndigiuene, e veg do i thánë: „Kah e bân dishmí ti se ké ketë pushtetë?“ E Jezu Krishti ju pergjegji: „Shkatrron'je ketë kishë, e në trí dit e ngrehi prap“.

Kisha áshtr shpija e Tenzot, kú i Lumi rri me ndigiuene uratët t'ona. I mjeri aj qi s ja ká si duhet këti vëndit shëjt.

73. Ambelcimi i Jezu Krishtit per mkatnorë

Nji Farizé, qi i thoshin émnit Simon, thirri një ditë Jezu Krishtin per mjesditë, edhë i shkoj.

Tuj hânger këta ja mbërrin një grue, e me pendim të madh në zëmer per mkate qi kishte bá, i rá nder kâmbë të lumit Jezu Krisht, e ja lagte me lot qi i delshin rrëkaj prej sýsh, e ja tërte me flokë të vet: ja puthte e ja lyete me erna.

Farizeu tuj pá ket punë, thote me védi: „Me këse ky vegimtar, kishte me dijtë të madhen mkatnore qi ká para védit“.

Jezu Krishti qi shifte edhë mbrenda zëmre, i tha: „Simon, due me të pvetë një fjalë“. — „Urdhë, mjeshter, ja bân aj. E Krishti: „A e shef një këtë grue? Une kân ardhë në shpí t'ande e s më ké qitë një me lá kâmbët e këjo m' i ká lá me lot të sýve e i sá tërë me flokë të krësë. Ti, kúr të hina, s më ké puthte si mikun, e këjo q se ká ardhë s prân tuj puthtë kâmbët t'mija. E s më ké lye flokët as me një pikë voj, e këjo me érna të kushtu shme ká lye

kâmbët e mija. Ani mâ po të thâm: kësaj i janë falë mkate shumë pse më kâ dashtë shumë“.

Mbasandej u suell prej asáj grues e i tha: „Të kjoshin falë mkatet të tua; féja e jote të kâ pështue: kjosh békue“.

I mëshiershmi Zot gjithmonë na i falë mkatet ne i rrëfeshim si shë Mrija Madalenë, me pervujtni e me zëmer të pëndueme.

74. Dashtnija e Jezu Krishtit per fëmijë

Jezu Krishti i dote fëmijtë; e kûr e rrethoshin kalamajt e kûr nânat i çoshin fëmijt' e vet, aj i Lumi i bekote e ju vëte duert mbi krye.

Ndo 'j herë dishepujt s doshin me i lânë fëmijtë me ju avitë e i tëhuejshin; por Jezu Krishti ju thote me dashtni:

„Lëni fëmijtë të vinë te une e mos i ngâni, pse e tyne âsht rregjinija e qiellës“.

E ju thote edhë se ata fëmijë ishin në rojë të mâ të mëdhajvet ëjë të qiellës, e mjerë aj qi i mëson per së mbrap-shti ato ferishte.

Nji ditë nji nder Apostuj e pveti kush kishte per të kënë mâ i madh në lumni të Parrizit; e Jezu Krishti muer nji fëmijë e e vûni në mjes të tyne e ju tha: „Kush të voglo-het si njiky kerthi, aj kâ me kënë mâ i madhi në Parriz, e kush i bân mirë ndonjënit nder këto fëmijë mue m'a bân“.

Të páfajt i zbukuron fëmijtë para Zotit. Ruen'ju prá, o fëmijë mos me flligë shpirtin tuej me mkat.

75. Djali plangprishës

Jezu Krishti me na diftue me sa dashtni i madhi Zot i pret mkatorët qi pëndohen per njimënd e këthehen prej si, kallxoj njiketë shembeltyrë.

„Njëni kishte dy djelm: djali i vogël i tiorë nji ditë t' et: Epma gjânë t' ême qi më bje, e due me a dá. Edhe i

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

jati ja dha, e aj treti perjashta e me'j herë çarti gjithë gjënë në lojna e në magjypí.

Erdh një zí e madhe mb'at dhé, e këtij djalit ju desht me u njitë rrogatár me njënin me i ruejtë thítë.

Kaq e kishte marrë úja fatzínë sa lakmote me pasë per védi njatà lënd qi ju teproshin thíve, por nuk ja nepte kush.

Por n'e mbram i erdhne mët e tha me vedi: te ém atë ká gjithë atà rrogatárë qi sjanë mângut per kur gjá, e une këtù des úni. Po shkoj edhë une te ém atë e po i bie nder kâmbë. U çue e shkoj.

I jati per së lergu e njofti e tuj ecë thekshem i duel para, e muer ngrykë e e puthi me dashtní, e ju tha sherbtorve: „Shpejt bini petkun mâ të mirin e veshn'je djalín t'ém; vë-n'ja unâzen në gisht, mbathn'ja kâmbët e tija, preni viçin e mbajtn e të bájme gostë të madhe; pse ky djalë më pat dekë e sot m' u njallë, pat tretë e prap e gjeta“.

Njishtë e pret i madhi Zot njatë mkatnuer qi pëndohet e këthen prej si.

76. Të njallunit e Lazrit

Në Betanje, katûnd afer Ruzalemit, ishin dý motra, njënës i thoshin Mrí, tjetres Martë, e kishin një vëllá qi i thoshin Lazer; e Jezu Krishti kishte miqí me shpí të tyne, e kúr shkote në Ruzalem, atý bite.

Tuj kënë Jezu Krishti larg prej andej, Lazri u smue e diq. Jezu Krishti atëherë ju tha Aposnjve: „Lazri, miku i jonë ka dekë; eni të shkojmë në Betanje me e pá e me e çue“.

Para se me mbrri te shpija e tij, i dalin para të motrat tuj kjá e tuj njehë, e i thonë: „Të kënkshe ti këtù s po diste vëllá zeza“.

„Vëllau i juej ka me u njallë — ju tha Jezu Krishti. — Kû e keni vû?“

E ata e çuene te vorri i tij qi ishte një shpëllë mali me një rrasë qi i kishte xânë gryken.

Jezu Krishtit ju çue mál e kjan e mandej tha: „Hiqni rrasen“. I pergjegji Marta: „Zot, i vjen era, se tash kater dit ká dekë!“

„Po a s të thaçë une se në besosh ké me pá fuqín' e të madhit Zot?“

E tuj çue sýtë perpjete briti me zâ të naltë: „Lazer del jashtë!“ E Lazri duel gjall' e shëndosh e rrënoj disá vjet mbrapa.

Shumë kúj nder atà qi ndodhne atý, ju çilae sýt' e besuen në Jezu Krishtin; por do tjerë shkuene me lidhë shpët me anmíq të tij me e mbytë.

Jezu Krishti me një fjalë goje njalli Lazrin prej së cekunit, njashtë ká me njallë gjithë njerzit para gjýgjít të mbramë.

77. Jezu Krishti hín në Ruzalem me madhní

Tuj ardhun Pashkët Jezu Krishti desht me shkue në Ruzalem e me bi me madhní kaluer. U kishin zaron të medhajt.

Tui u ulë prej malit t' Ullijë e të mëndre ç kob të madh ishte tuj i njellë vëllat e tuj qytet me të zozë qi ishte tuj bâ, tuj e mbytë, kjan.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETTI"
SHKODER (2018)

Para se me hi në qytet, i duel para popull i madh, shtroshin rrugës kah delte petkat e veta e, me gëmba palmash e ullijsh në dorë, shkoshin tuj bertitë: „Hosanna të birit të Davidit: békue aj qi vjen n'ëmen të Tenzot!“

Veç Farizejt qi kishin qudë mbë të, tuj pá atë lulzim, pelsitshin në zëmrë të vet.

Jezu Krishti shkoj íll në kishë e atý shëndoshi të ligj, të verbtë e të shkjeptë qi ishin mledbë prej gjith' ânësh. E populli kaq fort epej mbas tij sá edhë fëmija goshin zânë me e levdue.

Per ketë punë anmiqt e tij këputne me e mbytë; por doshin nierin qi të jau epte në dorë pa u ndie fort; e ky trathtuer faqezí kje Juda, një nder Apostuj qi u lidh me ta me jau dhânë në dorë per tridhetë pare të rgjânta.

Gjithë sá herë bân një mkat trathton Jezu Krishtin e per mâ pak se tridhetë pare të rgjânta.

78. Jezu Krishti temelon të Shêjtnueshmin Sakramënd

T'êjten e Pashkvet, qi mbas ligjës s' atëherëshme do të hahej kiji, Jezu Krishti desht me e mbarue atë perlim bashkë me Apostuj; prandej goj e thirri Pjetrin e Gjonin me bâ gadi shka lypej per atë festë.

Pashkët në Testamënd të motshem.

Tuj hânger foli per dekë të vet e se do t'a mundoshin; shkrepí edhë në punë të Judës por pá e permëndë.

E në mbarim të darkës tha: „Sá fort kam pasë disbrue me i bâ bashkë këto Pashkë! Ju kam dashtë githmonë fort, por sá tash askurr“.

Muer në dorë një copë pagaçë, çoi sytë kaq qiella e bëkoj, ja dau Apostujve tuj thanë: „Merrni e hani: ky á Korpi i jem“.

Njashtu edhe muer kelshêjtin e bëkoj e ju dhá Apostujve tuj thanë: „Pini, ky á Gjaku i jem. Si bâná une, bani edhë ju në kujtim t'ëm: une kam me kënd me jú dani sá të so-set shekulli.“

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Njishtë prâ Jezu Krishti i mëshiershem, para se me dekë, na la Korpin e vet per ushqim në, e Gjakun e vet per pije. Mbasandej me na mësue pervûejtnin u çue e ju lau këmbët të gjithvet sâ ishin aty; e ju porositi qi kush është mâ i madh të bëhet sherbtori i tjetrvet.

Mbassi ju fal ndërës Tenzot, duel me xânë fill mûndimet e veta.

79. Jezu Krishti në kopshtë të Gjetsemanit

Kûr u çue prej darke, Jezu Krishti me Apostuj të vet shkoj në mal t' ullishtave, e tui hî në kopshtë të një katûndi qi i thonë Gjetsemani ju tha atyne: „Ju rrini këtë e thoni uratë.“ Muer me vedi shë Pietrin, shë Jakun e shen Gjonin e u shtye pak mâ mbrëndë, e filloj me u ngushtue në zëmërë e tha: „Trishtim i fortë më kâ kapë; jam kah des.“

E si u shmâng prej sish sâ kû hjedhë gurin, rá në giûj, e me fage per dhë para Atit të Pushtueshem, tha trí herë: „Ati i jëm, m'a largò ketë provë të madhe, po të lutem; por

prap në kjoftë se ti do ndryshej, kjoftë bâ vullëndesa e jote e jo e jëmja.“ E i hîni tmër i madh: korpi i tij u ndjers gjak, e pikat e gjakut i bishin në tokë e shkoshin rrëkaj. Por një ëjëll prej qielle ju duk e i dha zëmërë.

80. Jezu Krishti në dorë të Xhudhivet

Trathtori Juda ju kishte dhânë fjalën anmiqve të Jezu Krishtit me ju prî me e xânë, e per shëj me e njoftë per mûnd, ju kishte thânë se njaj është qi kam me puthë unë.

Tui u lutë prâ Jezu Krishti ashtû si thamë, ja mbirrini Juda me shumicë gjindsh të gjithë me shëpata, shkopë e kandila. Ju avit Jezu Krishtit, e puthi e i tha: T' u ngjattë jeta, Mjeshter!“ Por Jezu Krishti ja priti: Me se k'ardhë këtë o mik? O Judë, me një të puthun jo pret të birin e nierit (Krishtin vetë)?“ Mbasandej ju puthi atynë gjindrë e e ju tha: „Shka lypni ju?“ E ata i përgjegin: „Jezu Nazarenin.“ E Krishti: „Une jam aj.“

T'a ndiemen atë fjalë u zbylunë të xânë e rane lëmuç per tokë. Si i la me u çue Jezu Krishti ju tha: „Mos i preknijetë shokë të mi.“ E u dha në dorë të tyne.

Xhuhdijt e kapne e e lidhne; e atëherë të tanë Apostujt ikne, pösë Pjetrit e Gjonit, qi e muerne mrapa per së lergu.

Pikë së pari Jezu Krishtin e çuene te Ana, vjehrrin i Kajfasit qi ishte i pari i priftnis n'at kohë.

Kajfasi pveti Krishtin permby dishepuj të vet e per shka kishte mësue; e Jezu Krishti i pergjegji: „Ata qi më kanë marrë mbrapa mue i njef ti vetë: e per punë të mësimit, une tinës gjâ nuk kam folë; prandej mûndesh me e dijtë prej atyne qi më kanë ndie.“

Atëherë një i pashpirt nder ata, qi ndodhne aty, i tha Jezu Krishtit: „A kështu po i pergjegjë Priftit të parë?“ e i rá nji flakaresh. Jezu Krishti, pá u idhnue, me të butë të madh, ja priti: „Në paça folë keq më kallxo kû kam gabue; por mos paça faj pse po më bje?“

Ana e çoj tu Kajfasi. Kajfasi e pveti Jezu Krishtin e i tha: „Pëshë atë Zot qi na ka dhanë jeten, a jé ti i Biri i Tenzot?“ E Jezu Krishti per bé qi i lëshoj, i pergjegji: „Njashtu është.“ Atëherë të tănë u çuene në kâmbë e britne: „Ká dhûnue Zotin, është per dekë“.

Sherbtorët e zhgati i asajë shpí, gjithë naten s prâne tui e shá e tui e qestisë: dikush i bite mbë shkop, dikush flakaresha, dikush grushta, dikush e pështyete në fëtyrë. Disá edhë i xëshin sýtë, e tui i rá flakaresha e pvetshin per qestí: „Kush të rá?“

Edhë shë Pjetri, xânë ngusht per trí herë i rá mohit se nuk e njof at nieri; por mandej e pau fajin e vet e e kjaun me lot per fage. Judës trathtorit i plasne sýtë edhë mâ zî e prej disprimit shkoj e u vuer në nji fik.

**81. Jezu Krishtin e rrahin,
i vënë nji kunorë ferrash e e gjikojn per dekë**

Sá zbardhi drita muerne e e çuene Jezu Krishtin te Pilati, qi ishte Sundimtari i atij vëndit prej anës së Romakvet: e aty e paditne se çon popullin kûnda Romave.

Pilati e pau mirë fort se nuk ishte kurorë asò fjaish e se doshin me e marrë në qafë per smiret. Por të Parët shtine popullin me bertitë të madhe: „Krygjoje, krygjoje at nieri“. Pilati u tut e ju dha në dorë me e rrastë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARILETI"
SHKODER (2018)

Atëherë ushtarët e lidhne për një shtyllë e aq rrebët e rrahne sá prej majes së krës e deri në shputë të këmbvet, trupi i tij u bë një varrë, qi me mujt me ja njellë eshtnat; aq sá Pilati kujtoj se i thej anmiqt e tij e prandej ju qiti përpara e ju tha: „Qe nieri.“ Por Parija e populli zëmregúr britshin gjithnji: „Krygjoze, krygjoze.“

Pilati u mundue edhe një herë me e pështue Jezun Krishtin. Kishin doke Xhuhijt për Pashkë me lypë prej Sundimtarit me ju falë ndo 'j fajtuer qi ishte i ndryem. Ani më Pilati zgodh më të keqin ndër ta, një farë Barabe, qi kishte vrá gjind shumë, e i tha popullit: „Ollin doni me ju lëshue më mirë, Jezun a Baraben?“ E të tanë populli briti: „Na lësho Baraben e vëne në kryq Krishtin!“

Atëherë Pilati lau duert para popullit e tha: „Mos m' u perzieftë as mish as shpirt me gjak të këtij të páfajit“. Por Xhuhijt pergjegjne: „Gjaku i tij raftë mbi né e mbi fëmijë t' onë“.

E Pilati u tut e ju dha në dorë Jezun Krishtin me e krygzue.

Mjer aj qi vën pëng shpirtin e vet për fjalë të tjervet!

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

82. Jezu Krishti des në krygjë

Xhudhijt si e patne në dorë Jezu Krishtin, muerne ushtarë romakë e tuj e mundue gjithë nduersh i vùene në krah një krygjë të rëndë e e cuene në mal të Kalvarit me i dhënë deken.

Tuj u njitë malit Jezu Krishti rá nden kryq, e atëherë shternguene një farë Simonit prej Qirenes me i ndihmue me e bájte krygjen. E do grá të pershpirtshme shkoshin tui kjá mbas si.

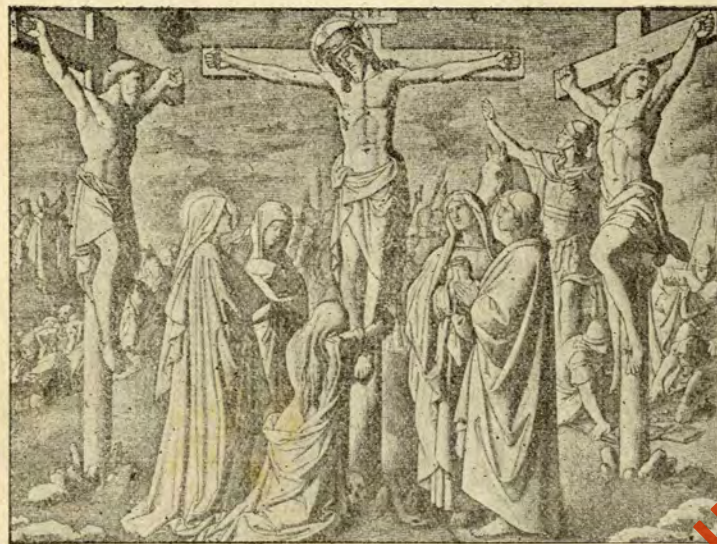
Kúr mbrinë në maje të malit e gozhdue në kryq të lumin Jezu Krisht e e cuene pezull në të; e andej e këndej i vùene dy hajna edhe atà gjikue për atë dekë.

Parija e çfurnisë e populli qi ishin mledhë atý s prashin tui e shá: „Sá mirë ká dijtë me pështue tjerët; po të pështojnë vedin tash, në mujtë. Në kjoftë rregji i Izraelit të zdrypin prej krygje“.

E Krishti i lutej Atit të pushtueshem: „O Atë, fali këto gjind se nuk dijnë shka janë tui bâ“.

Njëni nder atà dy hajna, shndritë prej të madhit Zot, ju suell e i tha Jezu Krishtit: „O Zot, më kujtò kúr të hìsh në rregjiní t'ande“. E Krishti i pergjegji: „Sot ké me kënë në Parriz më mue“.

Nden krygjë afer tij ishte e Âma Zoja e Bekueme, e shen Gjoni dishepulli i tij mâ i dashtuni. Jezu Krishti atëbotë i tha s'âmës: „Grue, qe yt bír“. E shen Gjoni: „Qe jot amë“. E ç'atý shen Gjoni mbajti Zojen e bekueme për nânë të vet.

Ishin tre sahat, qi Jezu Krishti rrite pezull në krygjë e një terr i madh e mbëloj token mbarë. Atëherë Jezu Krishti me zà të naltë briti: „U krye. Nder duer të tues, o Atë, po e porosis shpirtin t'ëm“. Uli kryet e dha shpirtin.

N'at ças pelhura qi dátë kishen u shpë për gjysë, e një termek i madh e u thyene shkrepë e shkamtë: e çiln vorre. I pari u ushtarvet, qi ishte atë për roje tui për gjithë këto mrekullí, tha: „Për njimënd kry paska kënë i Biri i Tenzot.“ E shumë prej popullit malshin pazmin gushta prej pëndimit.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Jezu Krishti me dekë të vet kreu punen e shperblimit të njerit, shtroj fuqin' e fërrit, e nieri per të pajtoj me të madhin Zot.

83. Jezu Krishti njallet së dekunit

Prej mbramje një farë Zefit prej Arimatësë, pá u tutë aspak i duel para Pilatit e xuer lëjen me marrë korpin e Jezu Krishtit me e shti në vorr. Nji ushtár, me pá palë a kishte dekë endë, i shpoj me heshtë zëmren të lumit Jezu Krisht, e prej asáj varrë kulloj uj' e gjak.

Zefi bashkë me Nikodemin, uli prej krygjet korpin e të lumit Jezu Krisht, e goditi me érna, si ishte dokja e tyne, e shtini në një vorr të rí, qi kishte xjerrë në shkâmb, e e mbëloj me një rrasë të rândë.

Çfutnit i lypne Pilatit me vûe do ushtarë per rojë te vorri mos me ardhë, thoshin atà, Apostujt e me e vjedhë prej andej e me e hapë zânin mbasandej se u njállë. E ruejtne prá si ditne mâ mirë, edhë i vûene shëjzen rrasës mos me e luejtë kush.

Por qe neper agim të tretes ditë krisi një termek i fôrtë; u kaperdi rrasa e vorrit, e një ëjëll, qi shndritëte si dielli, ndëj permbi vorr, e tha se Jezu Krishti ishte njállë. Sogjtarët prej friget u muerne mëç e rane per tokë.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Do grá të pershpirtshme qi kishin shkue me natë të vorri i Jezu Krishtit me e balçëmue korpín e tij, e páne má të parat atë gazmënd. Edhë do Apostuj má të ndezun s u pritne pá shkue te vorri, e edhë atá páne mrekullín qi kishte ndodhë.

Të njallunit e Jezu Krishtit, permbí gjithë tjera sênde, forcon Fënë shêjte, e na nep uzdajë të pá dyshim se edhë na nji ditë kena me u njállë me të.

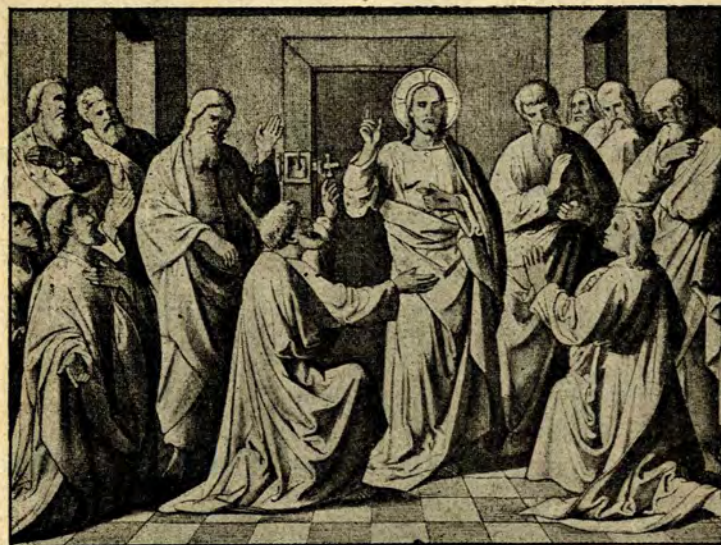
84. Jezu Krishti ju duket Apostujve.

I shë Toma

Atë ditë qi u njállë Jezu Krishti, n'e mbramje Apostujt ishin mledhë në nji shpí e kishin ndrye dyertë prej friget të Çfutnevet, kúr ju behi nd' odë Jezu Krishti e ju thotë: „Kjoftë mirë! mos u tutni: jam une“.

Apostujve gjithë nji ju kishte hi frigë, e kujtojshin se ju ástht shti ndo 'j hije; por Jezu Krishti me ju hjekë atë droje, ju hallxoj duert e veta, kâmbët e varren e krahnorit, e ju dha pushteden me lidhë e me zgídhë mkatet,

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Asò here nuk ndodhi aty i shë Toma. Sá erdh, i kall-xuene shokët se njimënd áisht njállë e e kena pá edhë na. Por shë Tomës nuk i mbushej mëndja, e thote: „Morë, pa e pá une me sy të mí, e pa shti gishtin në birë të gozhdavet e në varrë të krahnorit nuk e besoj kurr“.

Në krye të javës ishin mledhë prap Apostujt, e shë Toma me ta; kúr prap, pá çilë dyer kerkúnd, hinë mbrëndë i lumi Jezu Krisht; falet me ta, mandej i thotë Tomës: „Avitu këtú: shtinë doren t'ánde e gishtat e tú në varrë të mija, e bínđu një herë e xënë besë“.

Toma, pëndue prei gabimit të parë i rá nder kâmbë Krishtit e i tha: „Zot i jëm, Perëndija i ém“.

E Jezu Krishti ja priti: „Tash qi pave, o Tomë, e xú-ne besë: lum ata qi kanë me xënë besë pa pá.“

O Zot, edhë na pa pá po xâmë besë: ah! shtojë në zëmërë t'onë fënë shëjte.

85. Jezu Krishti njetet në qiell

Jezu Krishti mbassi u njállë së dekuni, ndëj katerdhetë dit nder né, me forcue në fé Apostujt e atà qi besoshin në të, e me shestue punët e Kishës së vet.

Nder atà dit shumë herë kishte ndëjë me Apostujt të vet, e ju kishte thënë: „Në dorë t'ëme kam qiell e tokë. Shkoni prá e mësoni dhënë tuj pagzue gjinden n'ëmen t' Atit, të Birrit e të Shpirtit Shëjt, tuj i mësue me mbájtë mësimet e mija. Une kam me kënë me jú deri sá të soset ruzollimi. Kush të besojn' e të pagzohet ká me pështue, kush nuk beson ká u bjerre.“

Të mbramen herë qi ju duk ju tha: „Ká ardhë koha tash mã me këthye te aj qi më ká çue; ju rrini këtú në Ruzalem deri sá të ju vin fuqija prej së nalti.“

Muer mbasandej Apostujt e i çoj në Mal t' Ullishtës, ju dha bekimin, ju permëndi prap se nder atò dit kishte me çue permbí ta fuqinë prej së nalti, e nder sy të tyne u çue në havá e u zhduk.

Apostujt kishin mbetë, hutue prej asaj mrekullije, e këqyrshin gjithnji perpjetë kah qiella, por një rê e shndritshëme ju xâni të pamit.

Atëherë dy ëjë ju thane me këthye në qytet e me u bâ gadi me pritë Shpírtin Shëjt; e se dikúr Jezu Krishti kishte per t' ardhë njashtú si e kishin pá tuj u njetë në qiell.

E Apostujt këthyene në Ruzalem me shënd në zëmërë për shka ju kishte prëmtue Jezu Krishti.

86. T' Ardhunít e Shpirtit Shëjt

Apostujt nuk u dâne prej shoqi shojt, por të tanë bashkë n' atë shpí kú rrisbin, shkoshin ditën tuj thâne uratë me pritë si duhet Shpírtin Shëjt. Me ta ishte edhe Zoja e bekuenë, e bâheshin njëqind e njëzet vetë.

Kúr të pësdheten ditë mbas Pasqës, qi do me thënë dhetë dit mbassi u njet në qiell Jezu Krishti, paradite u ndie prej qielle një krismë e madhe si luhí e fortë e u dukne do giuhë zjarmit, qi u shperdanë permbí ta, qi uhin mbledhë n' at vënd.

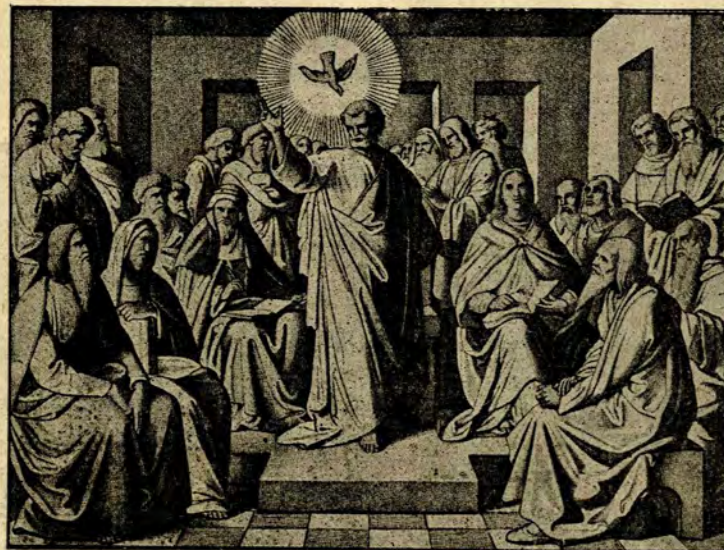
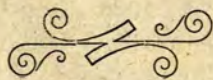
BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

E këta plot më fuqi të Shpirtit Shëjt filluene me folë gjithë farë giuhësh.

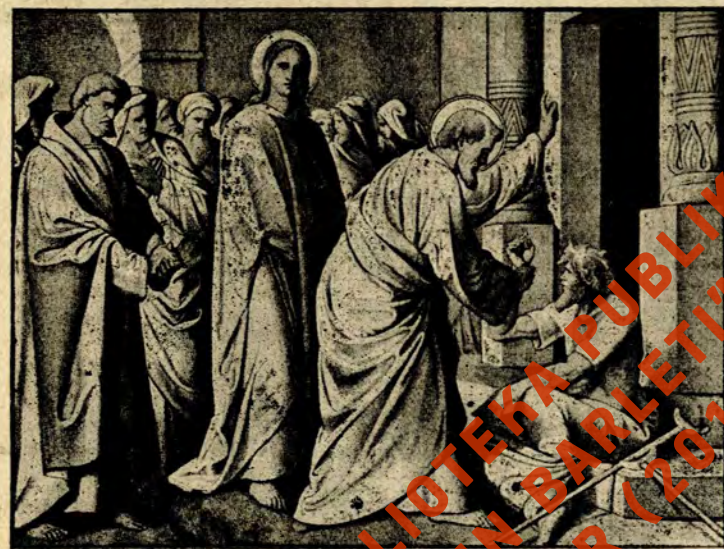
Gjindja, si ndiene atë krismë, ngane kû ishin Apostujt, qi, trimnue prej Shpirtit Shëjt, filluene me predikue mballa-faqe të lumin Jezu Krisht, me folë gjithë farë giuhësh e me bâ mrekullí të mëdhaja.

E mbas fjalve të shë Pietrit, trí mijë vetë kjenë shndritë prej të madhit Zot atë ditë, u këthyene prej Jezu Krishtit e muerne Pagzimin n' ëmen të shëjnueshmes Triní.

Predikimi i Shë Pietrit.

Mrekullíja parë e Shë Pietrit

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Martirizimi i Shë Pjetrit Ap.

Martirizimi i Shë Pálit Ap.

Imprimatur

Scodra, d. 31 martii 1928.

✠ LAZARUS Archiepps.

DIFTOJSI

Ligja e moçme

Nr.	Faqe
1. Të krijuemit e Rruzollimit	5
2. Të krijuemit e nierit	6
3. Mkatit i të parit nieri	7
4. Ndashkimi i mkatit	»
5. Kaini e Abeli	9
6. Të mbytunit e dhent nd' ujë	»
7. Noehi del prej barket	11
8. Kulla e Babeles	»
9. Të thirrunit e Abramit	12
10. Abrami bân fli Isakun	13
11. Esau e Jakobi	15
12. Të bijt e Jakobit	»
13. Zefi në Misir	17
14. Zefi nëkamsi i mbretit në Misir	»
15. Vëllaznit e Zefit në Misir	19
16. Beniamini në Misir	20
17. Shpija e Jakobit në Misir	21
18. Mojzehi	22
19. Mojzehi pështon Izraelajt prej robnijs të Misirit	23
20. Të nisunit e Izraelajvet prej Misirit: të dalurit ne per dët të kuq	25
21. Izraelajt në shkretë	26
22. Zotynë nep Urdhnimet e veta në mal të Sinaj	27
23. Izraelajt të pabesë: viçi i arit	28
Tabernakulli e Arka	29
24. Izraelajt prap të pabesë: shka i gjet	31
25. Josuehi i prin popullit të Izraelit në dët të premtuem	32
26. Gedeoni	34

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Nr.	Faqe
27. Sampsoni	35
28. Samueli	36
29. Jobi. a) Provët e Jobit kah gjâja	37
b) Provët e Jobit në trup të vet	38
30. Jobi mkâmet persrî	39
31. Sauli rregj	39
32. Zotynë hjek dorë prei Saulit	40
33. Vigani Golí	41
34. Davidi mûn viganin Golí	42
35. Davidi rregj	44
36. Faji i Davidit	»
37. Salomoni	45
38. Dijs e drejtsija e Salomonit	46
39. Salomoni nderton Kishen e Tenzot	47
40. Roboami	48

Rregjinija e Izraelit

41. Jeroboami rregj i Izraelit	49
42. Illija profetë	50
43. Mbarimi i rregjinis s' Izraelit	52
44. Tobija	»
45. Tobízi	53
46. Rregjinija e Judës	55
47. Judita	56
48. Danieli	57
49. Tre djelmoçat në furrë të kuqun	58
50. Gosta e Baldasarrit	»
51. Danieli në gropë të luâjve	59
52. Ester e Mardokeu	60
53. Shperblimi i Mardokeut	61
54. Ndashkimi i Amanit	62
55. Antioku e dishmorët e ligjës së Tenzot	63
56. Juda Makabeu	64

Ligja e ré

Nr.	Faqe
57. Êjlli i Tenzot i falet Zojës së békueme	67
58. Zoja e békueme shkon me u pjekë në shëjten sh' E-lizabetë	68
59. Të lémit e Jezu Krishtit	69
60. Tre mbreten adhrojnë Jezu Krishtin	71
61. Jezu Krishtin e çojnë në kishë të Ruzalemit e mba-sandej iku në Misir	72
62. Jezu Krishti nder të dieshmit e ligjës	73
63. Jezu Krishti mërr pagzimin	74
64. Jezu Krishti në shkretí	76
65. Dymbëdhëtë Apostuj	»
66. Predikimi e mrekullít e Jezu Krishtit	77
67. Jezu Krishti shton buken	83
68. Jezu Krishti njallë të bijn' e Jajrit	84
69. Jezu Krishti njallë djalín e një grues së véj	»
70. Jezu Krishti shuen tallazet e dëtít	86
71. Të shndërruemít e Jezu Krishtit	»
72. Zélli i Jezu Krishtit	88
73. Ambelcimi i Jezu Krishtit per mkatnorë	89
74. Dashtnija e Jezu Krishtit per fëmijë	90
75. Djali plangprishës	91
76. Të njallunit e Lazrit	92
77. Jezu Krishti bin në Ruzalëm me madhní	93
78. Jezu Krishti temelon të Shëjtnueshmin Sakramënd	95
79. Jezu Krishti në kopshtë të Gjetsemanit	96
80. Jezu Krishti në dorë të Xhudhívet	97
81. Jezu Krishtin e rrabin, i vënë një kunç ferrash e e gjikojnë per dekë	99
82. Jezu Krishti des në Krygië	102
83. Jezu Krishti njállët së dekunit	104
84. Jezu Krishti ju duket Apostujve. I shë Toma	106
85. Jezu Krishti njetet në qiell	108
86. T' Ardhunít e Shpirtit Shëjt	109

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

LIBRA TË DIVOÇEM

qi gjinden

në Shtypshkroje të Zojës së Paperlyeme

○ ○ ○

	K.q.
Shkurtorja e Doktrinës së Krishtënë (1926)	1.00
Katekizmi i madh, <i>Pjesa I e II</i> (1927)	1.00
Katekizmi i madh, <i>Pjesa III e IV</i> (1927)	1.50
Katekizmi i madh, <i>Pjesa V</i> (1928)	1.50
Historija Shëjtrë (1928)	1.50
Vakinat e të Shkrnemit Shëjt (1898)	1.00
Unjilli i Jezu Krishtit mas Sh' Mateut (1915)	2.50
Unjilli i Jezu Krishtit mas Sh' Njonit (1921)	2.50
Moji i Marcit (1923)	1.00
Moji i Majit (1914)	1.50
Moji i Qershorit (1911)	1.50
Moji i Qershorit <i>tjetër</i> (1906)	1.00
Moji i të Dekunve a Kujtimi i Burgatorit (1921)	1.50
Tremdhetë të Martet e Shna Ndout (1920)	0.50
Dhetë të Dielet e Sh' Injaeit (1923)	1.00
Marija Nana e Kshillit të Mirë (1918)	1.00
Të pergiámit Zojës së Békneme (1927)	1.00
Rruga e Shelbimit (1924)	1.50
Uratë të Perditëshme (1925)	0.20
Shyhreti i Divoçem (1919)	1.00
Të Vertetat e Pasosme (1913)	1.00
Kreshniku i Krishtit - Jeta e Sh' Injaeit (1922)	1.00
Shë Luigj Gonzaga (1927)	1.00
Jeta e Sh' Françesk Saverit (1916)	1.50
Jeta e Sh' Luigj Gonzagës (1890)	0.50
Jeta e Sh' Filip Nerit (1899)	1.00
Jeta e Shna Ndout Abat (1908)	0.20
Sh' Eustaki o Familja e Martirve, <i>tragedí</i> (1909)	0.50
Sh. Luigji Gonzaga, <i>melodram</i> (1927)	1.00

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER 2011